

SDRUŽENÍ LÁZEŇSKÝCH MÍST ČR

SBORNÍK

*8. mezinárodní salon lázeňství
a 4. konferenci Sdružení lázeňských míst ČR*

„LÁZEŇSTVÍ JAKO PILÍŘ ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V REGIONU“

*konané pod záštitou
PhDr. Vladimíra Špidly, místopředsedy vlády ČR a ministra práce a
sociálních věcí ČR
Ing. Petra Lachnita, CSc., ministra pro místní rozvoj ČR
Prof. MUDr. Bohumila Fišera, CSc., ministra zdravotnictví ČR*

**ve dnech 4. – 6. října 2001
v Karlových Varech.**

ve spolupráci
s Českou centrálou cestovního ruchu,
Ministerstvem pro místní rozvoj ČR
Odborovým svazem zdravotnictví a sociální péče,

si Vás dovoluji pozvat na

**8. mezinárodní salon lázeňství
a 4. konferenci Sdružení lázeňských míst ČR**

**„LÁZEŇSTVÍ
JAKO PILÍŘ ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V REGIONU“**

který se koná pod záštitou
PhDr. Vladimíra Špidly, místopředsedy Vlády ČR a ministra práce a
sociálních věcí ČR

Ing. Petra Lachnita, CSc., ministra pro místní rozvoj ČR
Prof. MUDr. Bohumila Fišera, CSc., ministra zdravotnictví ČR

**ve dnech 4. – 6. října 2001
v Karlových Varech.**

Na setkání s Vámi v Karlových Varech se těší

Ing. Jiří Houdek v.r.
starosta města Třeboně

Ing. Petr Keřka v.r.
primátor města Karlovy Vary

- odborný program a časový harmonogram
- závazná přihláška, pokyny k ubytování

Odborný program konference

1. den – čtvrtek 4. října 2001

- 09.00 h **otevření výstavy** – lázeňského salonu pro veřejnost - Vřídelní kolonáda
- 10.00 h **slavnostní zahájení výstavy** za účasti ministra pro místní rozvoj
Ing. Petra Lachnita, CSc.
- 11.15 h **tisková konference** - hotel Imperial
- 12.00 h **slavnostní setkání k 10letému výročí, raut** - hotel Imperial
- 14.30 h **prezence účastníků konference** - hotel Thermal
- 15.00 h **zahájení konference**
- 15.10-18.00 h
- Přednášky:**
- ♦ **Joachim Lieber - Evropský svaz lázní**
"Evropský svaz lázní a evropská lázeňská turistika"
 - ♦ **Pavel Lang - poslanec Parlamentu ČR, předseda podvýboru pro obchod a cestovní ruch**
"Lázeňství jako perspektivní obor cestovního ruchu"
 - ♦ **JUDr. Čestmír Sajda, MBA, náměstek ministra pro místní rozvoj ČR**
"Podpora lázeňského cestovního ruchu ze strany státu"
 - ♦ **Ing. Jiří Houdek, starosta města Třeboně, předseda Sdružení lázeňských míst ČR**
"Význam lázeňství pro rozvoj cestovního ruchu v regionu"
 - ♦ **MUDr. Roman Salamanczuk, předseda Svazu léčebných lázní ČR**
"Lázeňství a cestovní ruch"
 - ♦ **Ing. Karel Nejdrl – ředitel České centrály cestovního ruchu**
"Propagace českého lázeňství"
 - ♦ **Jiří Milský - generální ředitel a předseda představenstva Imperial a.s. Karlovy Vary**
"Zkušenosti s podnikáním v lázeňství privátního subjektu"
 - ♦ **Ing. Dana Böhmová - Sales&Marketing Director, cestovní kancelář Čedok**
"Incoming a poloha lázeňství v něm"
 - ♦ **RNDr. Jiří Schlanger – předseda Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče**
"Vzdělávání pracovníků pro lázeňství"
 - ♦ **Ing. Ivana Kraftová, CSc. - proděkanka pro vědu a rozvoj Univerzity Pardubice**
"Infrastruktura lázeňského místa - projekt Univerzity Pardubice"
- V průběhu přednášek bude vyhlášena 15minutová přestávka.
- 18.00 h **Večeře (hotel Thermal)**
- 19.30 h **Městské divadlo Karlovy Vary (R. Ward: Hon na čarodějnice)**

2. den – pátek 5. října 2001

09-00-12.00 h **práce v sekcích** - hotel Thermal

Sekce č. 1

♦ **VZDĚLÁVÁNÍ A KVALIFIKACE V LÁZEŇSTVÍ**

Garant: RNDr. Jiří Schlanger, předseda Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče, tel. 02/22714380, fax: 02/22718211, e-mail: schlanger.jiri@cmkos.cz.

Sekce č. 2

♦ **PROPAGACE A REKLAMA V OBLASTI LÁZEŇSTVÍ A CESTOVNÍHO RUCHU, MARKETING**

Garant: Mgr. Ellen Volavková, starostka města Mariánské Lázně, tel. 0165/622476, fax: 0165/623116, e-mail: starosta@marianskelazne.cz

Sekce č. 3

♦ **PROGRAM PODPORY CESTOVNÍHO RUCHU V OBLASTI LÁZEŇSTVÍ**

Garant: Ing. Jiří Houdek, starosta města Třeboně, tel. 0333/721459, fax: 0333/723505, e-mail: starosta@mesto-trebon.cz

V případě zájmu o vystoupení v některé z uvedených sekcí, kontaktuje příslušného garanta.

12.30-13.30 h **oběd (hotel Thermal)**

14.00-15.30 h **Lázeňský zákon - ing. Martin Kepřta, ředitel ČIL MZ ČR**

Závěry z projektu "Financování lázeňské péče zdravotními pojišťovny" - MUDr. Antonín Pečenka, vrchní ředitel úseku zdravotní péče VZP Praha

Hodnocení výsledků balneoterapie pomocí indexu HRQOL- MUDr. Petr Petr - Nemocnice České Budějovice

15.30-16.30 h **vyhodnocení práce v sekcích, přijetí závěrů**

16.30-17.00 h **závěrečný briefing pro média**

16.30-19.00 h **prohlídka města Karlovy Vary**
I. Zámecké lázně
I. Podzemní vřídla
II. Lázeňská zóna a Městské divadlo

19.00 h **večeře (hotel Thermal)**

3. den – sobota 6. října 2001

08.00 h **odjezd do SRN na prohlídku lázeňského zařízení**

v Bad Elsteru (od hotelu Thermal, návrat v cca 15.30 hodin)

PROGRAM

Sekce č. 2

"Propagace a reklama v oblasti lázeňství a cestovního ruchu, marketing"

hotel Thermal, 5. 10. 2001, 9 - 12 hodin

garant mgr. Ellen Volavková

*

„ Má strategické plánování v systému rozpočtového určení daní své místo v současném systému? “

Ing. Jiří Čapek, soukromý podnikatel, Mariánské Lázně

*

„Využití marketingu v oblasti cestovního ruchu “

Ing. Jan Černošský, Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Ústav ekonomie
Ing. Liběna Teplá, Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Ústav ekonomie

*

„Marketingový výzkum v lázeňských firmách a lázeňských místech“

Ing. Lena Mlejnková, Vysoká škola ekonomická Praha, katedra cestovního ruchu a
lázeňství

*

„Možnosti kvalitativního psychologického výzkumu v cestovním ruchu a image lázeňského města“

PhDr. Jitka Vysekalová, ředitelka psychologické laboratoře TNS Factum, místopředsedkyně
České marketingové společnosti

*

„Průzkumy veřejného mínění – informační zdroje podpory cestovního ruchu a rozvoje obcí, měst a regionů“

PhDr. Květoslav Havlík, projektový manager, Taylor Nelson Sofres Česká republika

*

„Informační systémy pro podporu lázeňství“

Ing. Mgr. Jan Konrad, ředitel obchodní divize Unicorn, a.s.

*

„Specifika marketingu lázeňských služeb“

Ing. Jana Vaňková, ředitelka hotelu Palace, Mariánské Lázně, externí spolupracovnice
Západočeské univerzity, fakulty ekonomie a cestovního ruchu

*

„Katalog místo setkání Česká republika “

Jiřina Michálková, ředitelka Publikon v.o.s.

PROGRAM

Sekce č. 3

"Program podpory cestovního ruchu v oblasti lázeňství"

hotel Thermal, 5. 10. 2001, 9 - 12 hodin

garant ing. Jiří Houdek

*

"Příprava Programu podpory cestovního ruchu na rok 2002"

"Realizace Programu podpory cestovního ruchu v roce 2001"

PhDr. Křížová Blažena - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Ing. Zachystalová Daniela - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Ing. Šrajbová Jana - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

*

Sektorový operační program "Cestovní ruch a lázeňství"

Ing. Franěk Pavel - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Ing. Kubiš Jiří - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

*

Příklad realizace projektu "Rekonstrukce domu D. Jurkoviče"

Ing. Krůžela Josef - Lázně Luhačovice a.s.

*

Příklad realizace projektu "Spojené balneoprovozy LS Švýcarský dvůr a LS Sanssouci"

Ing. Bohumil Procházka - Imperial a.s. Karlovy Vary

*

Příklad realizace projektu "Úprava odpočinkové a klidové zóny lázeňského areálu"

Ing. Hošek Ivo - Lázně Slatinice a.s.

*

"Rekonstrukce komunikací a sadové úpravy kulturně - společenského centra obce"

Šolc Jaroslav - Obec Slatinice

*

"Rehabilitace centrálního lázeňského parku"

Mgr. Novák Jaromír - Město Poděbrady

*

"Rekonstrukce ulic a promenád v lázeňské zóně"

Chrástová Libuše - Město Františkovy Lázně

*

"Praktické zkušenosti s využitím programu v Karlových Varech"

Mgr. Roubínek Zdeněk - Město Karlovy Vary

Vzdělávání pracovníků pro lázeňství a v lázeňství

RNDr. Jiří Schlanger

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR

1. Kdo jsou pracovníci (zaměstnanci) lázeňství?

To se odvíjí od širší činnosti, které do lázeňství zahrneme.

V lázeňství je poskytována klientům především zdravotní lázeňská péče - tedy činnosti vykonávané zaměstnanci, kteří mají způsobilost k výkonu zdravotnického povolání,

ALE,

lázeňství - to je také cestovní ruch s ubytováním a pohostinstvím,

lázeňství - to je oddech, sport, zábava, poznávání krajiny,

lázeňství - to je péče o přírodní zdroje,.

Mohli bychom zmínit, že lázeňství znamená i zvýšenou náročnost na infrastrukturu, péči o ni atd.,

..... omlouvám se všem, které jsem přímo neuvedl.

Která povolání jsou vykonávána v lázeňství? Protože lázeňství patří mezi činnosti, které jsou regulovány prostřednictvím právní úpravy poskytování zdravotní péče, budou to především zdravotnická povolání, dále pak povolání v oborech cestovního ruchu, hotelnictví a pohostinství od hotelového či ekonomického managementu až po klasická povolání kuchaře, cukráře a číšníka. Součástí lázeňské péče jsou i činnosti, jimž se klienti věnují ve volném čase. Lidé - klienti, kterým je poskytována lázeňská péče, se chtějí během pobytu nejen léčit, ale i navzájem se poznávat, bavit se a vzdělávat, někdo se však o programovou náplň jejich pobytu musí starat.

Podstatou lázeňství je užití přírodních léčivých zdrojů - ale nejen užití, nýbrž i péče o tyto zdroje. Z toho vyplývá nutnost se o ně starat. Jednak v lázeňských organizacích při správě těchto zdrojů, jednak v organizacích, které užití zdrojů kontrolují.

Bezesporu jsem nevyjmenoval všechny profese, se kterými se přímo nebo nepřímo v lázeňství setkáváme, ale jsou zmíněny ty, které jsou pro fungování lázeňských organizací specifické, nikoli však výlučné. Omlouvám se tímto těm dalším, mezi něž patří řidiči, pracovníci údržby, informatiky a podobně.

2. Jak se pracovníci lázeňství vzdělávají?

Podstatné pro většinu pracovníků lázeňství je vzdělávání pregraduální, tedy získané před nástupem k výkonu povolání v síti středních a vysokých škol.

Zaměřím se na zdravotnická povolání, jimž se chci věnovat podrobněji - mají zvláštní požadavky na způsobilost, kam v některých případech patří i vzdělávání postgraduální. Tato povolání jsou zákonem stanoveným postgraduálním

vzděláváním specifická, nikoliv však výlučná, protože postgraduální vzdělávání existuje obecně i pro řadu dalších profesí.

Kvalifikace pro řadu povolání lze získat i kvalifikací či rekvalifikací organizovanou mimo rámec školské soustavy jako součást činnosti úřadů práce. Podstatní jsou rovněž zaměstnavatelé a jejich zájem a vůle. Ti se přinejmenším angažují v oblasti jazykové přípravy stávajících zaměstnanců.

Nelze nezpomenout zaměstnavatelská a podnikatelská a dále profesní sdružení, která se rovněž vzděláváním zabývají. Ta působí v oblasti hotelnictví a gastronomie. Konkrétní informace například o Národní federaci hotelů a restaurací, Asociaci kuchařů a cukrářů ČR, České barmanské asociaci nebo tvořícím se Společenství cukrářů ČR najdeme i na internetu.

Naše země ještě nemá obecnou úpravu celoživotního vzdělávání, ale i ono je naší perspektivou.

3. Co nám nabízejí střední a vysoké školy?

Naše školská soustava se stále ještě může chlubit rozsáhlou sítí středních škol. Ty nabízejí možnost profesní přípravy s pokračováním v maturitním studiu nebo střední všeobecné nebo odborné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Nabídku státních škol doplňují školy založené soukromými osobami. Poznamenejme, že mezi zakladateli je i Svaz českých a moravských družstev.

Střední odborná učiliště připravují pro lázeňství kuchaře, cukráře a číšníky. V některých lázeňských organizacích probíhá praktická příprava na tato povolání ve střediscích praktického vyučování.

Přípravě pracovníků v lázeňství slouží ze škály středních škol zejména školy obchodní a cestovního ruchu, případně školy hotelové či společného stravování, nelze však zapomínat na gymnázia - u řady z nich absolventi profitují z kvalitní jazykové výuky.

Ošetrovatelský lázeňský personál se rekrutuje jak z absolventů středních a vyšších zdravotnických škol, tak i kurzů přípravy nižšího a pomocného ošetrovatelského personálu, masérů, lázeňských a sanitářů.

Výhodou pro všechny, kdo mají zájem o přípravu v povoláních užitečných pro lázeňství, jsou publikace Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy a jeho institutu a dále informace dostupné na internetu.

Rovněž škála možností pro vysokoškolské studium je velká. V oblasti ošetrovatelství a rehabilitace najdeme studijní obory na zdravotně sociálních fakultách Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a Ostravské univerzity, Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze a lékařských fakultách v Praze, Brně, Olomouci, Plzni a Hradci Králové.

Ekonomika, management a cestovní ruch jsou předmětem vysokoškolských studií na Fakultě managementu a Fakultě mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze. Ekonomiku lze dále studovat například na Fakultě ekonomicko - správní Masarykovy univerzity v Brně, na Obchodně podnikatelské fakultě Slezské univerzity v Opavě, na Fakultě sociálně ekonomické Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, na Zemědělské fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, na Fakultě ekonomické Západočeské univerzity v Plzni, na Fakultě informatiky a managementu Univerzity v Hradci Králové (dokonce zdravotnický management), na Fakultě podnikatelské či Fakultě managementu a

ekonomiky Vysokého učení technického v Brně a mnoha dalších. Celkem je studijních programů s tímto zaměřením na českých vysokých školách 156.

Cestovnímu ruchu se věnuje Univerzita Hradec Králové a Ostravská univerzita, ekonomice cestovního ruchu Slezská univerzita v Opavě.

Musíme připomenout i nově vznikající soukromé vysoké školy, zejména Vysokou školu cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství a Vysokou školu hotelovou, obě se sídlem v Praze a Vysokou školu Karlovy Vary.

4. Co nového lze očekávat ve vzdělávání?

Připravovaný školský zákon zřejmě pro vzdělávání pracovníků v lázeňství mnoho nového nepřinese. Dále se bude hledat místo vyšších odborných škol v našem vzdělávacím systému. Je zřejmé, že postupně se řada vyšších odborných škol bude transformovat na vysoké školy neuniverzitního typu, které budou nabízet pouze bakalářské studijní programy. Bezpochyby bude transformace závislá na poptávce. Největší legislativní změny a v této souvislosti i změny ve veřejné poptávce lze očekávat u přípravy na řadu zdravotnických povolání.

V Poslanecké sněmovně jsou již předloženy dva návrhy zákona týkající se způsobilosti k výkonu zdravotnických povolání a dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků. Základní kritéria pro tento zákon by měla být následující :

kompatibilita se směrnicemi Evropské unie pro regulovaná povolání,

volný vstup do zdravotnických povolání,

pluralita akreditovaných pracovišť pro další vzdělávání (fakulty, instituty, Česká lékařská komora)

soulad se školskou legislativou,

nalezení vhodné hospodářsko-právní formy pro instituty vzdělávání a soulad se zákonem o rozpočtových pravidlech.

Evropské směrnice regulují povolání lékaře, stomatologa, farmaceuta, všeobecné sestry a porodní asistentky. Zatímco ani dnes není způsobilost k výkonu lékařského povolání a stejně tak jejich postgraduální vzdělávání v rozporu s evropskou směrnicí, kompatibilitu nesplňujeme u ošetrovatelských povolání. Právě u nich proto musí dojít k podstatné změně. Respektujeme-li stávající školské předpisy, podmínky stanovené Evropskou unií pro všeobecnou zdravotní sestru bude možno naplnit buď prostřednictvím bakalářského studia nebo nově koncipovaného studia na vyšší odborné škole a to pouze na přechodnou dobu, než dojde k dříve zmiňované transformaci vyšších odborných škol na vysoké školy neuniverzitního typu. Absolvováním studia koncipovaného v souladu s evropskými normami se budou moci všeobecné sestry uplatnit ve všech členských zemích EU. Budou stanovovat pacientům ošetrovatelské plány a v plné míře je uskutečňovat.

Naplňování podmínek Evropské unie neznamená zrušení stávajících středních zdravotnických škol. Ty se sice přizpůsobí všeobecnému trendu vyšší univerzality středních škol souvisejícímu se zavedením státních maturit jako podmínky pro další zejména vysokoškolské studium, ale nadále budou připravovat cca 2/3 budoucího ošetrovatelského personálu. Jejich budoucí absolventky - sestry - se budou podílet na plnění ošetrovatelských plánů většinou spektra ošetrovatelských výkonů. Stávajícím absolventkám a studentkám vládní návrh zákona zaručuje, že zohlední veškeré jejich dosavadní studium včetně postgraduálního, nabyté znalosti a dovednosti a dosavadní praxi a v případě, že jejich součet bude

odpovídat podmínkám kladeným evropskou směrnicí pro všeobecnou sestru, bude jim toto postavení rovněž uznáno. Návrh zákona pozitivně reflektuje veřejnou poptávku po výše kvalifikovaných laboratorních pracovnících, pracovnících hygienické služby apod. Předpokládáme, že změny ve zdravotnickém vzdělávání budou mít pozitivní vliv na kvalitu poskytované zdravotní péče.

Vrátím-li se k povolání lékaře, vnesu řečnickou otázku k provokování zítřejší diskuse v sekci. Roste nám další generace lázeňských lékařů? Co pro to dělají vzdělavatelé a co zaměstnavatelé respektive provozovatelé lázní? Je to například předmětem zájmu Svazu lázní?

V této souvislosti mohu citovat dokument, který vychází se současného právního stavu ve zdravotnickém postgraduálním vzdělávání a je to dokument „Státní dotace v oblasti vzdělávacích programů v roce 2002“ vydaný MZ ČR pod čj. VZV-286-23.6.2001 (metodika pro poskytování dotací).

5. Máme jasno v povoláních zajišťujících správu přírodních léčivých zdrojů?

Není tomu tak dlouho, co nám parlament po téměř deseti letech projednávání nadělil zákon, který upravuje správu a ochranu přírodních léčivých zdrojů. Podzákonné normy stanoví kvalifikaci pracovníků pro výkon jednotlivých činností. Základem přípravy je zřejmě středoškolské studium a vysokoškolské studium v oborech přírodovědných a technických (zejména chemie, biologie, geologie, hydrogeologie, ekologie, stavební geologie, úprava vod, zdravotní inženýrství apod.). Vystává otázka, zda pro výkon těchto činností existuje nejen dostatek příležitostí k získání vzdělání, ale rovněž pro nabytí potřebné praxe.

6. Rezumé

Pokusil jsem se odpovědět na několik otázek, které mají vztah ke vzdělávání pracovníků lázeňství. Bezesporu to nejsou otázky jediné. Pokud máte další nebo nacházíte další zajímavé argumenty k otázkám a odpovím, jimž jsem se věnoval, neváhejte a přijďte diskutovat zítra dopoledne do sekce Vzdělávání pracovníků lázeňství.

Děkuji Vám za pozornost.

Infrastruktura lázeňského místa (projekt Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice)

Ivana Kraftová

Anotace:

Infrastruktura lázeňských míst představuje problém s výraznou vazbou na ekonomický rozvoj regionu. Na vytvoření metodiky jeho deskripce a verifikaci v praxi je zaměřen projekt realizovaný Fakultou ekonomicko-správní Univerzity Pardubice ve spolupráci se Svazem lázeňských míst a vybranými lázeňskými místy ČR, financovaný Nadací OSF. Stranou pozornosti řešitelského týmu nezůstávají ani širší ekonomické souvislosti.

Klíčová slova:

lázeňství, infrastruktura lázeňského místa, grantový projekt Nadace OSF, podnik lázní, multiplikační efekt, efekty šíření

Úvod

Lázeňství je specifickým oborem ekonomiky, který se nachází na pomezí cestovního ruchu a zdravotnictví, neboť vykazuje rysy obou těchto aktivit. Není asi třeba dokumentovat významnou pozici **lázeňství v sociálně-ekonomickém makrosystému** České republiky (- a to v kontrastu s ostatními kandidáty na vstup do EU).

Lázně jsou historicky spjaty s českou kotlinou a o jejich pozici – resp. o využívání přírodních zdrojů a zvláštních přírodních podmínek v oblasti lázeňství – svědčí množství míst v ČR, která jsou označována jako „lázeňská místa“.¹ Vybraná data o nich uvádí tabulka č. 1:

Tabulka č. 1: **Lázeňská místa v ČR v roce 2001**

ukazatel	kvantita
počet lázeňských míst	35
počet samostatných lázeňských zařízení	63
<i>z toho nestátních</i>	47
<i>státních</i>	16
průměrný počet lázeňských zařízení na jedno lázeňské místo	1,8
celková kapacita (počet lůžek)	20 000
počet zaměstnanců v lázeňství celkem	10 500
<i>z toho lékařů</i>	330
průměrný počet zaměstnanců na jedno lázeňské zařízení	167
podíl klientů lázní, jejichž náklady hradily zdravotní pojišťovny (v %)	60

¹ Institucionálně je většina lázeňských míst ČR sdružena v dobrovolné zájmové nevládní organizaci Sdružení lázeňských míst. Jde o města a obce, která mají schválený statut lázní.

podíl zahraničních klientů (v %)	30
podíl klientů – tuzemských samoplátců (v %)	10

Zpracováno na základě údajů publikovaných v časopise Ekonom č 2/2001, str.29

Nejen zvláštní ekonomické charakteristiky patří k lázeňství jako oboru ekonomiky. Lázeňská místa se – při svém integrálním sepětí s lázeňstvím - kromě ekonomických zvláštností vyznačují mimořádně významným specifickým, které by bylo možno označit jako sociální: jde o soužití občanů lázeňského místa s trvalým bydlištěm a lázeňských hostů.

Zvýšení počtu obyvatel nad rámec trvale bydlících obyvatel vyžaduje potřebnou **infrastrukturu**, aby tak nedocházelo k nežádoucím efektům přetížení. To by totiž mohlo negovat jak rozvoj samotného lázeňství, tak růst životní úrovně obyvatel lázeňských míst.

1. Nadace Open Society Fund – subjekt podporující rozvoj občanské společnosti

Infrastruktura lázeňských míst je jednak analogická srovnatelným (a to zejména velikostně srovnatelným) obcím a sídelním celkům, jednak specifická právě pro lázeňská místa.

Její význam pro život občanů, stejně jako pro ekonomický rozvoj místa a regionu si uvědomuje řada významných subjektů.

Nedostatečná úroveň infrastruktury cestovního ruchu v ČR je konstatována v **Koncepci státní politiky cestovního ruchu ČR** zpracované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.² O uvědomění si závažnosti tohoto problému svědčí i podpora, která je MMR ČR v podobě čtyř programů zaměřených na lázeňskou infrastrukturu, směřována ze státního rozpočtu. Jde o:

1. Program rozvoje měst a obcí se statutem lázeňského místa,
2. Program podpory vlastníků lázeňské infrastruktury,
3. Program rozšiřování ubytovací kapacity (v kategorii ubytování v soukromí)

ve městech a obcích se statutem lázeňského místa,

4. Program rozvoje lázeňské turistiky.

Je zřejmé, že vyhlášení stanovených programů, kterými se rovněž stát – vedle dosavadních investorů v podobě soukromých firem a obcí - hlásí k realizaci rozvoje lázeňství, představuje významný krok v tomto směru. Navíc je třeba vidět i souvislosti s rozvojem participujících regionů, na jejichž ekonomickém rozvoji se tyto finanční injekce s největší pravděpodobností projeví.

Problému infrastruktury a jejího rozvoje věnují pozornost **jednotlivá města**, zabývá se jím i **Svaz lázeňských míst** jako celorepublikový představitel této zvláštní skupiny měst a obcí.

Nadace Open Society Fund má ve svém poslání zakomponovanou podporu rozvoje občanské společnosti. V této souvislosti si zasloužil její pozornost i projekt, který se zaměřuje na marketingový výzkum v oblasti infrastruktury lázeňských míst, který je financovaný největší měrou Nadací Open Society Fund

² www.mmr.cz, str. 3

Praha. Na jeho řešení se podílí akademická sféra – Univerzita Pardubice s její Fakultou ekonomicko-správní a Svaz lázeňských míst a jednotlivá města, zařazená do projektu.

2. Projektový záměr a jeho řešení

Projekt má napomoci vytvořit managementu lázeňských míst (tj. pracovníkům úřadů města či obce) představu o tom, jakým způsobem lze využívat poznatky z oblasti marketingu, resp. marketingového výzkumu při rozpoznávání potřeb návštěvníků a obyvatel daného místa.

Tak se na jednu stranu vytvoří vzorek marketingového výzkumu, na stranu druhou bude podpořena praktická aplikace aktuálních teoretických poznatků (obvykle vnímaných v souvislosti s komerčními subjekty) ve sféře místní samosprávy.

Cílem projektu je

- a) vytvořit metodiku marketingového výzkumu týkajícího se zjišťování potřeb klientů a obyvatel lázeňských míst v oblasti materiálně-technické infrastruktury a infrastruktury služeb v obci,
- b) zpracovat marketingový výzkum ve vybraných obcích – členech Svazu lázeňských míst a tímto způsobem navrženou metodiku verifikovat.

(O přístupech a zkušenostech v jednotlivých vybraných městech – Osečná, Třeboň, Poděbrady a Luhačovice budou hovořit konkrétně na konferenci v jednáních sekcí kolegové.)

Pro zpracování dat jsou využívány standardní statistické postupy a počítačový software, který má FES Univerzity Pardubice k dispozici. Specializovaný aplikační produkt pro vyhodnocení byl zpracován v rámci finanční podpory Nadace OSF.

Výsledky marketingového výzkumu budou shrnuty do takové podoby, aby umožňovaly managementu obce snadnou orientaci při určování priorit potřeb klientů a obyvatelů v oblasti infrastruktury.

Jednotlivým zúčastněným městům byla nabídnuta prezentace metodiky, poznatků z realizace marketingového výzkumu, jeho výsledků i závěrů pro management obcí. Metodika a softwarové zabezpečení bude předáno k dispozici Svazu lázeňských míst a je možné (již s daleko menšími náklady) obdobný průzkum zajistit i pro další lázeňská místa.

3. Infrastruktura lázeňského místa jako ekonomická charakteristika životní úrovně

Infrastruktura je obecně chápána jako **podmínky tvořící základnu fungování ekonomických subjektů na určitém území**. V případě lázeňských míst je nutno pohlížet na ni minimálně ze dvou pozic

- a) jednak z pozice klienta lázní,
- b) jednak z pozice občana s trvalým bydlištěm v dané obci.

Je otázkou, do jaké míry jsou tyto dvě dominantní skupiny osob v lázeňském místě ve svých požadavcích na infrastrukturu konkurenti, do jaké míry jsou jejich zájmy totožné.

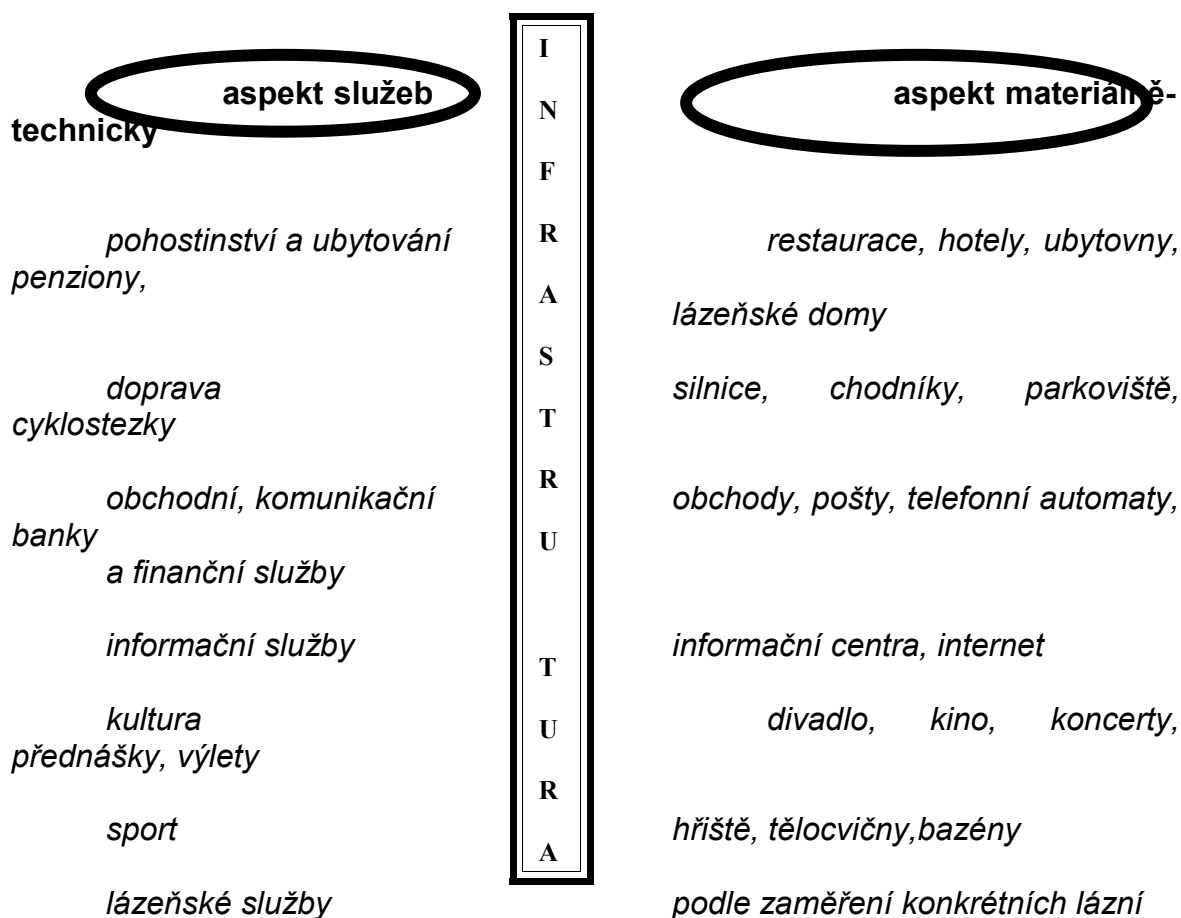
V zásadě lze při deskripci infrastruktury lázeňského místa odlišit dvě základní pojetí infrastruktury:

- A. materiálně technické prvky infrastruktury
- B. prvky infrastruktury služeb

Přitom v každé z obou lze odlišit následující nejvýznamnější³ druhy infrastruktury, z nichž každý zahrnuje obě vymezená pojetí (viz graf č.1) :

- restaurační a ubytovací služby
- doprava, odpočinkové zóny a parkoviště
- obchodní, komunikační a finanční služby
- informační úroveň
- činnost veřejné správy včetně bezpečnosti
- služby lázní
- kultura
- sport

Graf č. 1: **Struktura infrastruktury lázeňského místa**

³ Významnost oblastí byla ověřována v rámci řešení zmíněného grantu Nadace OSF u vybraných zástupců lázeňských míst ČR.

veřejná správa a bezpečnost
místní policie

městské úřady, vybavení

3.1 Ekonomické souvislosti infrastruktury lázeňského místa

Pokud je řešena i taková zdánlivě dílčí otázka, jakou je infrastruktura lázeňského místa, je vhodné připomenout si některé ekonomické souvislosti. Jestliže stanovíme postulát potřeby rozvoje českého lázeňství, a to právě ve vazbě na předpokládaný vstup do Evropské unie, je třeba vědomě určit důvody, které nás k tomu vedou.

Lze k nim řadit zejména:

⇒ lázeňství jako produkt vázaný zpravidla na specifika přírodních podmínek a zdrojů má v sobě **rysy tzv. přirozeného monopolu**, který s sebou přináší ekonomickou výhodu, - to na jedné straně, na druhé je potenciální **komparativní výhodou**, při jejíž realizaci získávají obě strany: producenti (české lázně) i spotřebitelé (lázeňští hosté, pacienti).

⇒ tato součást terciární sféry má vysoký růstový potenciál s ohledem na trvalý **přesun tvorby HDP právě do oblasti terciárního sektoru**, současně lze v souvislosti se stupňující se mírou pozornosti, která je věnována otázkám zdraví jednotlivce i celé populace, i s akcentem na rozvoj zbytných služeb cestovního ruchu podmíněným dosaženou úrovní životní úrovně společnosti, předpokládat, že právě oblast lázeňství nebude popelkou a lze očekávat vyšší než průměrné hodnoty ekonomického růstu tohoto oboru,

⇒ jestliže je česká ekonomika charakterizovaná jako malá otevřená ekonomika s vysokou závislostí růstu HDP na exportu, patří právě lázeňství chápáné jako součást aktivního cestovního ruchu k základně, která potenciálně umožňuje **vylepšovat platební bilanci** státu,

⇒ s lázeňstvím jako regionálně vázaným oborem ekonomických aktivit lze spojovat i tzv. **multiplikační efekty a efekty šíření** z hlediska dynamiky rozvoje regionu.

3.2 Působení multiplikačních efektů podniků lázní na ekonomický růst regionu

Význam podniku lázní z makroekonomického hlediska spočívá nejen ve vlastní tvorbě příslušného **podílu na HDP**, nejen že má svůj význam v podobě zajišťování příslušných peněžních prostředků v rámci **platební bilance** (v rámci běžného účtu, v položce bilance služeb) a v podobě vytváření určitého **počtu pracovních míst** a tím i zajišťování **koupěschopné poptávky**.

Podnik lázní může být na druhé straně i významným **odběratelem produkce** dalších producentů (např. potravinářský průmysl). Kromě toho na sebe „nabaluje“ přítomnost vyššího počtu dočasně žijících osob na území obce potřebu většího kvanta obchodů, pohostinských a ubytovacích jednotek, peněžních institucí, kulturních a sportovních služeb atd. Nejde totiž pouze o lázeňské hosty a pacienty, ale i o jejich „návštěvy, doprovod“, které kladou zvýšené nároky na produkci potřebných výrobků a služeb. Tato produkce, která je vyvolána fungováním podniku lázní, představuje zdroj ekonomického růstu regionu, zvyšování životní úrovně jeho obyvatel.

Vedle toho je ovšem zapotřební zajišťovat i produkty tradičně řazené mezi **veřejné produkty**, které utvářejí komplexní podmínky života v daném místě. Tyto veřejné produkty jsou zpravidla zjišťovány municipalitou, resp. municipálními firmami. Prostředky na jejich zajišťování mají dva zdroje

- a) daně (vázané na ekonomické aktivity, které s dynamizací ekonomického růst v důsledku rozvoje lázeňství mohou mít zajištěný pramen),
- b) uživatelské poplatky (spojené s dostatečnou koupěschopnou poptávkou, která při dostatečné zaměstnanosti s ohledem na míru ekonomických aktivit bude zajištěna).

V ekonomii označuje **multiplikační efekt** míru, s jakou každá koruna investice působí na růst důchodu.⁴ Ve sledovaném případě by šlo o hodnocení, v jaké míře peněžní zdroje věnované na rozvoj lázeňství ovlivní tvorbu regionálního HDP.

3.3 Efekty šíření při rozvoji producentů v oboru lázeňství

V souvislosti s českým lázeňstvím je možno upozornit i na další významný problém, kterým jsou tzv. efekty šíření. Za **efekty šíření** se v ekonomii považují příznivé účinky vyvolané růstem jednoho regionu na ekonomickou situaci jiných regionů. „Tyto efekty spočívají v první řadě v expanzi trhů po produktech z jiných regionů a v difúzi technického pokroku, která se šíří z vůdčího regionu.“⁵

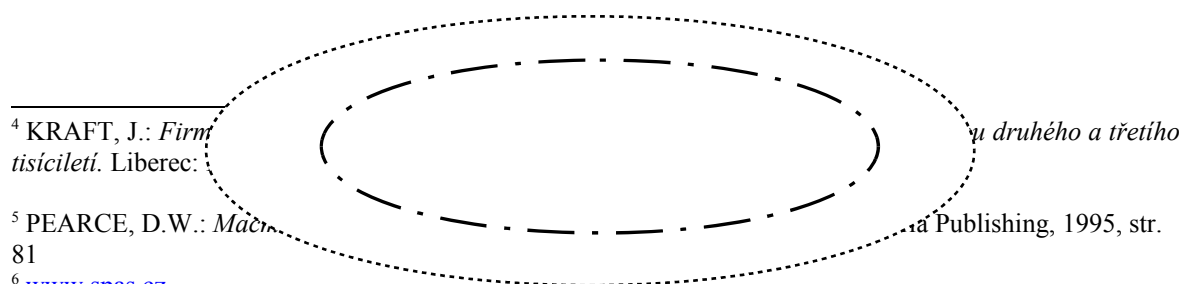
Takto „regionálně“ (tj. z globálního pohledu celého regionu) je možno vnímat efekty šíření i ve vztahu k působení podniku lázní v lázeňském místě a přilehlém regionu. Zvláště zřejmé je to u podniků lázní, které představují dominantní firmu regionu, což ale není situace neobvyklá pro Českou republiku.

Přitom z hlediska kvantitativního může jít i o odlišné dimenze, např.:

- malé lázně v malé obci (např. obec Osečná – lázně s ubytovací kapacitou 260 lůžek)
- střední lázně ve střední obci (např. Poděbrady – lázně s ubytovací kapacitou 1660 lůžek, či Třeboň – lázně s ubytovací kapacitou 1201 lůžko)
- velké lázně ve velké obci (např. Karlovy Vary – lázně s ubytovací kapacitou 8400 lůžek, či Mariánské Lázně – s ubytovací kapacitou 20000 lůžek⁶).

Bez snahy o exaktní kvantifikaci lze předpokládat, že **intenzita šíření pozitivních efektů** se s růstem vzdálenosti od „epicentra“ (tj. centra působení lázeňské firmy) snižuje. Graficky je tato skutečnost znázorněna na grafu č. 2:

Graf č. 2: **Implicitně vnímané snižování intenzity efektů šíření podniku lázní v regionu**

Závěr

České lázeňství rozhodně patří k **potenciální komparativní výhodě české ekonomiky**. S ohledem na jeho vícenásobné ovlivňování ekonomického růstu ČR je třeba pozitivně hodnotit současnou renesanci projevující se v pozornosti, uznání významnosti tohoto oboru ekonomických aktivit nejen ze strany soukromých firem a obcí, ale i ze strany vlády ČR.

Multiplikační efekty a efekty šíření, které jsou spojeny s rozvojem lázeňství představují nezanedbatelné momenty z hlediska dynamizace rozvoje regionů.

Na druhou stranu není možné odhlédnout od specifík životního stylu obyvatel lázeňských míst, jenž je přítomností podniků lázní a jejich klientů determinován. Infrastruktura, která má být adekvátní úrovni požadovaných (a poskytovaných) služeb v lázeňských místech, musí odpovídat jak potřebám klientů lázní, tak potřebám jejich obyvatel s trvalým bydlištěm. Její rozvoj na úkor jedné či druhé skupiny by nevedl ke kýženému stavu sociálně-ekonomického blahobytu.

Ing. Ivana Kraftová, CSc.
Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Studentská 84
532 10 Pardubice
e-mail: ivana.kraftova@upce.cz
tel: 00420/40/6036559

Literatura:

- KRAFT, J.: *Firma v makroekonomickém prostředí. Vybrané problémy vývoje na přelomu druhého a třetího tisíciletí*. Liberec: HF TU v Liberci, 2001
KRAFTOVÁ, I.: Statické hodnocení regionálních charakteristik: Vztah mezi mírou kapitálové síly a hrubým domácím produktem, *Scientific Papers, Series D*, 5/2000
PEARCE, D.W.: *Macmillanův slovník moderní ekonomie*. 2. vydání. Praha: Victoria Publishing, 1995, str. 81
Statistická ročenka ČR 2000. Praha: ČSÚ, 2000
Kompendium 1998-1999. Výzkum IBRS pro ČCCR. www.spas.cz
www.spas.cz
www.mmr.cz

Nová legislativa v lázeňství a v oblasti přírodních minerálních vod

Ing. Martin Kepřta

MZ - ČIL

V průběhu prvního pololetí roku 2001 byl úspěšně dovršen osmiletý proces přípravy nové legislativní normy týkající se přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázní a lázeňských míst, tzv. lázeňský zákon. Stalo se tak přesně 18. května, kdy ve Sbírce zákonů v částce 64 byl tento zákon pod číslem 164 uveřejněn. Předběhl tak společně předkládaný zákon o vodách, k němuž je vlastně zákonem speciálním. Účinnost lázeňského zákona nastala 31. den po jeho vyhlášení, tedy 18. června 2001. Tímto dnem zároveň pozbyla platnost původní legislativa z druhé poloviny minulého století, konkrétně ustanovení §§ 43 až 51 a §72 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v platném znění, jakož i vyhláška č. 26/1972 Sb., o ochraně a rozvoji přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

Nový lázeňský zákon stanovuje podmínky pro vyhledávání, ochranu, využívání a další rozvoj přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod určených k dietetickým účelům, jakož i přírodních léčebných lázní a lázeňských míst. Definice léčivé minerální vody zůstává v tradičním pojetí. Zcela nově se však zavádí pojem „zdroj přírodní minerální vody“ pro přirozeně se vyskytující podzemní vodu původní čistoty, stálého složení a vlastností, která má z hlediska výživy fyziologické účinky dané obsahem minerálních látek, stopových prvků a jiných součástí a lze ji tudíž použít jako potravinu a k výrobě balených minerálních vod. Tato definice je přejata z evropské směrnice č. 80/777/EEC a opouští u nás dosud zavedené hraniční limity celkové mineralizace nebo proplnění tj 1g rozpuštěných pevných látek nebo CO₂ v 1 litru vody. Napříště se, po splnění dalších podmínek, proto mohou do této kategorie zařadit i zdroje kvalitních, doposud tzv. prostých vod, do této doby obchodně označované jako stolní, kojenecké či pramenité. Byl tak splněn zásadní požadavek Poslanecké sněmovny parlamentu směřující k úplné harmonizaci s právem EU a gesci jednoho resortu tj. Ministerstva zdravotnictví, vzhledem k úzké vazbě mezi přírodními léčivými zdroji minerálních vod a ostatními tedy neléčivými minerálními vodami.

Podstatným rysem zákona je nové řešení právní povahy zdrojů. Opouští se dosavadní právní stav, kdy přírodní léčivé zdroje a zdroje přírodní minerální vody „stolní“ byly ve vlastnictví státu a zakotvuje se princip, kdy tyto zdroje nejsou předmětem vlastnictví ani součástí či příslušenstvím pozemku. Předmětem vlastnictvím se stávají až po vytěžení ze zdroje na základě povolení k využívání.

Zákon zavádí institut „osvědčení o zdroji“ pro zdroje, jež vyhoví po stránce svého složení, vlastností, vhodnosti a možnosti využití, jakož i z hlediska možnosti zajištění jejich ochrany. K účelům lázeňské péče nebo k výrobě balených přírodních minerálních vod lze využívat pouze zdroje, u nichž bylo vydáno příslušné osvědčení. Využívání zdrojů je podřízeno povolovacímu režimu. Jsou stanoveny povinnosti uživatele zdroje, např. provádět předepsaná režimní měření kvalitativních a kvantitativních vlastností nebo zakonzervovat zdroj v případě jeho dlouhodobého nevyužívání. Zcela nově je definován odborný dohled nad využíváním a ochranou zdrojů osobou s odbornou způsobilostí, tzv. balneoteknikem. Podrobnosti získání osvědčení odborné způsobilosti balneotechnika stanoví prováděcí vyhláška, která by měla vstoupit v platnost v nejbližších dnech. Zákon ukládá uživateli zdroje zajistit odborný dohled nad zdrojem osobou s touto odbornou způsobilostí nejpozději do jednoho roku od nabytí účinnosti vyhlášky.

Další zásadní změnou, kterou zákon přináší, je zakotvení povinnosti uživatele zdroje platit poplatek za výtěžek odebíraný ze zdroje přírodní minerální vody za účelem výroby balených minerálních vod. Výše poplatku bude stanovena nařízením vlády (navrhují se 3 Kč/m₃ vody). Chtěl bych zdůraznit, že poplatek se nevztahuje na přírodní minerální vodu využívanou k léčebným účelům jako přírodní léčivý zdroj a poplatek nebude vybírán ani za minerální vodu vyvedenou do volně přístupných veřejných výtoků pro osobní potřebu fyzických osob.

K zabezpečení ochrany zdrojů před činnostmi, které mohou negativně ovlivnit jejich chemické, fyzikální a mikrobiologické vlastnosti, jakož i jejich zásoby a vydatnost budou na základě hydrogeologických průzkumů stanovována ochranná pásma, a to nově pouze dvoustupňová, přičemž zákon umožňuje vymezit dílčí pásma s rozdílným stupněm ochrany. Dosavadní třístupňová ochranná pásma se formálně přejmenují sloučením 2. a 3. stupně na pásma dvoustupňová, přičemž ochranná opatření zůstávají po věcné stránce nezměněna.

V souvislosti s eventuálním omezením vlastnických práv k nemovitostem je v zákoně definován institut veřejného zájmu na ochranu obou typů zdrojů a pro přírodní léčivé zdroje též na jejich vyhledávání a využívání. Finanční náhradu újmy, která vznikne vlastníkům v důsledku omezení dosavadního užívání nemovitosti, hradí uživatel zdroje.

Hlava VI. zákona pojednává o přírodních léčebných lázních a lázeňských místech. Uvádí základní podmínky, za kterých může ministerstvo stanovit přírodní léčebné lázně a náležitosti návrhu na vyhlášení nových přírodních léčebných lázní vyhláškou ministerstva. Tento návrh předkládá ministerstvu ten, kdo hodlá využívat přírodní léčivé zdroje nebo klimatické podmínky příznivé k léčení k lázeňské léčbě, ministerstvo může stanovit nové přírodní léčebné lázně i z vlastního podnětu. Další podrobnosti týkající se přírodních léčebných lázní pak uvádí další prováděcí vyhláška k lázeňskému zákonu pracovně nazvaná „vyhláška o zdrojích a lázních“, která bude vydána nejpozději do konce tohoto roku. Je to vůbec poprvé, kdy problematika přírodních léčebných lázní, jejich prostředí, vybavení a klimatických podmínek je do takových podrobností řešena v předpisech této právní síly. Jen nás trochu mrzí, že při přípravě lázeňské části

této vyhlášky zástupci lázní tak málo využili možnost připomínkovat a doplnit návrh zpracovaný Inspektorátem.

Výkon státní správy v zákonem upravované oblasti přísluší Ministerstvu zdravotnictví - Českému inspektorátu lázní a zřídel. Bez jeho souhlasu např. nelze v ochranných pásmech předmětných zdrojů vydat územní rozhodnutí či stavební povolení pro většinu staveb, povolit hornickou činnost, trhací práce a geologické práce spojené se zásahem do pozemku, jakož i další činnosti. V ochranných pásmech zdrojů přírodních minerálních vod s obsahem rozpuštěných pevných látek nižším než 1 g/l nebo rozpuštěného oxidu uhličitého nižším než 1 g/l vydává souhlas k uvedeným činnostem v přenesené působnosti příslušný vodoprávní úřad. K zajištění některých odborných činností souvisejících s hodnocením zdrojů a kontrolou jejich využívání jsou stanoveny základní činnosti Referenční laboratoře přírodních léčivých zdrojů zřizované Ministerstvem zdravotnictví.

Lázeňský zákon nově vymezuje i přestupky a jiné správní delikty na úseku ochrany a využívání zdrojů s možností uložení pokuty za přestupek do 50 000 Kč a za jiný správní delikt v závislosti na míře ohrožení zdrojů až do 5 000 000 Kč.

Chtěl bych uvést ještě několik drobnějších změn oproti původní právní úpravě, které jsou však podstatné pro lázeňská zařízení a lázeňská místa. Je to:

možnost u historicky volně přístupných zdrojů minerální vody a i u nově získaných zdrojů z již využívané zřídelní struktury stanovit uživateli zdroje povinnost umožnit bezplatný odběr minerální vody ze zdroje fyzickým osobám pro jejich osobní potřebu tzn. zachovat dosavadní volně přístupné výtoky minerální vody.

Dále zákon povoluje prvotní využití peloidu získaného z přírodního léčivého zdroje pouze pro balneologické účely, to znamená, že ani ta část peloidu, která případně není vhodná k balneaci nesmí být využita jinak, ale je nutno ji odložit a po vytěžení do ložiska vrátit,

Zákon umožňuje stanovit uživateli přírodního léčivého zdroje, který nevyužívá celou povolenou kapacitu zdroje, povinnost umožnit využití zdroje dalšímu uživateli schválenému ministerstvem, a to za úhradu provozních nákladů spojených s péčí o zdroj,

Zákon stanoví provozovatelům lázeňských zařízení povinnost za základě průběžně prováděných klimatických měření předkládat ministerstvu každých 5 let zprávu o stavu klimatických podmínek v místě přírodních léčebných lázní. Pokud je v lázeňském místě více lázeňských zařízení, mohou se dohodnout na předložení společné zprávy.

Přechodná ustanovení obsažená v zákoně potvrzují v zájmu právní jistoty platnost všech opatření, která byla učiněna podle dosavadních právních předpisů. Dále tedy platí prohlášené přírodní léčivé zdroje, prohlášené zdroje přírodních minerálních vod dříve stolních, jejich ochranná pásma, povolení k jejich využívání, lázeňská místa a lázeňské statuty. To samozřejmě neznamená, že např. lázeňské

statuty nebude možno měnit, naopak s jejich novelizací ve spolupráci se Sdružením lázeňských míst a z podnětu jednotlivých lázeňských míst se počítá.

V Praze dne 11.9.2001

Hodnocení výsledků balneoterapie pomocí indexu HRQOL(Health Related Quality of Life-Kvalita života podmíněná zdravotním stavem)

Petr P., Pracoviště klinické farmakologie, Gastroenterologické odd. NemCB,
prim.MUDr Olga Shonová, Oddělení vědy a výzkumu ZSF JU,
Č.Budějovice
přednosta Prof.MUDr Miloš Velemínský,C.Sc.

Záškodný Přemysl, ZSF JU, Č.,Budějovice

Realisováno za finanční podpory a účasti statutárního města Karlovy Vary,
Dotace č. 45-23/2001

–

a

Léčebných lázní Jáchymov a.s., Médeia Group
Dotace č. 45-24/2001

2. Koncept HRQOL

„ Centrality of Patient´s View“ = „ Jak to vidí pacient“

Umožňuje hodnotit výsledky léčby, a obecně zdravotní péče, jak v individuálních případech, tak u populačních skupin.

Medical Outcomes = zaklínadlo moderních systémů Managed Health

= Výsledky zdravotní péče

3. **Health Related Quality of Life** = Kvalita života podmíněná zdravím

(přesněji-zdravotním stavem)

4.

Nástroj pro stanovení HRQOL = Standardisované sady otázek(Dotazníky)

Pozor! Metodické úskalí. Dotazník musí být tak neutrální, aby byl pozorováním (survey), nikoliv pokusem(trial).Pokud by měl charakter „interview“ jde o pokus.Proto metoda „ postal survey“.

(Zygmunt Bauman, Sociologija, 1962)

5.

Typy nástrojů pro stanovení HRQOL

Global Assesment Všeobecné celkové hodnocení

Generic Generický

Disease specific Specifický pro určitou nemoc/stav

6.

Global assesment

- . dobrý celkový přehled
- . umožňuje srovnání mezi individui, skupinami i stavy
- . málo robustní, snáze ovlivnitelný
- . neumožňuje nahlédnout do struktury, jednotlivých oblastí

7.

Generic

- . dobrý celkový přehled
- . umožňuje srovnávat mezi sebou různé nosologické jednotky
- . lze dobře nasadit i u zdravé populace
- . robustní

SIP (Sickness Impact Profile) SF-36 (Short Form 36) TTO (Time Trade Off)

8.

Disease specific

- . průběh jedné nosologické jednotky u jejího nositele/nositelů v čase
 - . nelze srovnávat různé nosologické jednotky mezi sebou
- IBDQ (Inflammatory bowel Disease Questionnaire)
SIBDQ(Short form of IBDQ)
RFIPC (Rating Form of Inflammatory Bowel Disease Patients´Concerns).

9.

MOS Trust (Medical Outcomes Systems Trust)

Na základě výzkumů RAND Corporation, v 80tých letech systém dotazníků, typu generic, výsledkem vývoje je

SF- 36

10.

Dotazník SF-36 (vložena příloha, SF-36)

Sledujte přílohu, facsimile dotazníku SF-36

11.

Podle klíče/převodníku se z bodových hodnot jednotlivých odpovědí konstruuje

8 Domén „Kvality života podmíněné zdravím“

12.

Přehled 8 domén HRQOL dle SF-36

Fysické funkce (PF)
Fysické omezení rolí (RP)
Emoční omezení rolí (RE)
Fysické a emoční omezení sociálních funkcí (SF)
Bolest (P)
Vitalita (EV)
Celkové mentální zdraví (MH)
Celkové vnímání vlastního zdraví (GHP)

13.

Jaké jsou normální výsledky HRQOL

14.

Hypothetické optimum je 100 % dosažených v každé doméně.
Takováto populace však neexistuje
Proto je nutné stanovit empiricky „normály“.

15.

Evropský normál výsledků pro 8 domén HRQOL, v metodě SF-36
příloha- Oxford Healthy Life Study Group, OXFORD.
n = 8 883 – 9 219

Fysické funkce	88,40
Fysické omezení rolí	85,82
Emoční omezení rolí	82,93
Fysické a emoční omezení sociálních funkcí	88,01
Bolest	81,49
Duševní zdraví	73,77
Vitalita	61,13
Všeobecné vnímání vlastního zdraví	73,52

16.

Regionální (Středoevropský/jihočeský) standard normálních výsledků pro 8 domén HRQOL, v metodě SF-36
příloha: Policie ČR
n = 103

Fysické funkce	92,57
Fysické omezení rolí	82,28
Emoční omezení rolí	81,23
Fysické a emoční omezení	

sociálních funkcí	86,29
Bolest	81,23
Duševní zdraví	77,71
Vitalita	67,33
Všeobecné vnímání vlastního zdraví	73,35

17.
 Srovnání výsledků skupin OXFORD a POLICIE ČR
příloha: U-divergence Oxford x Policie ČR

<u>Doména</u>	<u>PČR</u>	<u>Oxford</u>	<u>u (kritická 2,58)</u>
Fysické funkce	92,57	88,40	4,26
Fysické omezení rolí	82,28	85,52	1,14
Emoční omezení rolí	81,23	82,93	0,55
Fysické a emoční omezení sociálních funkcí	86,29	88,01	0,93
Bolest	81,23	81,49	0,11
Duševní zdraví	77,71	73,77	2,69
Vitalita	67,33	61,13	3,82
Všeobecné vnímání vlastního zdraví	73,35	73,52	0,10

18.
Příklad použití dotazníku SF-36 v praxi.

Hodnocená metoda- Kombinovaná farmako/balneotherapie(3 týdny balneace, z toho 1 (1.) týden infuse PGE1,20 ug/d)

LS Švýcarský Dvůr, Karlovy Vary

Hodnocená populace- I 70.2

n = 11 (Petr P., Podlipná K., Pokorná J.)

Doména	Před	Po	%
Fysické funkce	36,78	53	144
Fysické omezení rolí	43,18	35	82
Emoční omezení rolí	75	60	80
Fys. a emoč. omezení sociálních funkcí	60,23	55	92
Bolest	40,40	42	105
Mentální zdraví	49,82	57	116
Vitalita	43,18	44	102
Všeob. vnímání vlastního zdraví	31,36	34	110

19.

Příklad použití dotazníku SF-36 v praxi.

LL Jáchymov a.s., Radiumpalace, Běhounek, Curie

Hodnocená metoda - Balneotherapie, LL Jáchymov

Hodnocená populace- M 15, M 16, M 17

n = 41

Petr P., Hornátová H., Vlasáková V., Holická J.

Doména	Před	Po	%
Fysické funkce	50,68	54,76	110
Fysické omezení rolí	29,73	45,73	158
Emoční omezení rolí	62,16	65,04	105
Fysické a emoční omezení sociálních funkcí	64,53	61,59	96
Bolest	39,34	44,17	113
Mentální zdraví	65,73	68,98	106
Vitalita	49,19	49,51	101
Všeobecné vnímání vlastního zdraví	38,24	40,37	106

20.

Jaká je kvalita života chronicky nemocných ?

Příklad, nositelé IBD (Crohnova nemoc, Ulcerosní kolitida) v remisi

n1 = 163, n2=37

Petr P., Verner M., Podlipná K.

Doména	Hypotetické optimum	Kontrola Policie	Probandi IBD Terén
Balneo n 37	NA	103	163
Fysické funkce 75,95	100	93,20	76,13
Fysické omezení rolí	100	85,52	56,60 76,35
Emoční omezení rolí	100	81,23	60,94 48,65
Fysické a emoční omezení sociálních funkcí	100	86,41	65,80 38,85
Bolest	100	81,23	68,98 59,46
Mentální zdraví	100	77,90	60,20 59,65
Vitalita	100	67,28	47,39 55,00
Všeob. vnímání vlastn. zdraví	100	73,23	44,39 43,92

21.

Příklad, nositelé ICBS, kandidáti PTCA

n= 3

Petr P., Toušek F., Mojžita D.

Doména	Hypothetické optimum	Kontroly	Probandi ICHS
Fysické funkce	100	88,40	46,60
Fysické omezení rolí	100	85,82	0,00
Emoční omezení rolí	100	82,93	44,44
Fysické a emoční omezení sociálních funkcí	100	88,01	75,00
Bolest	100	81,49	29,63
Mentální zdraví	100	73,77	61,33
Vitalita	100	61,13	36,67
Všeob. vnímání vlast. zdraví	100	73,52	19,46

22. Pacienti-příjemci „domácí výživy“
Petr P., Staněk I.
probíhá, zahájeno 1.9. 2001

Pacientky, Stav po ablaci mammy(propter ca mammae)

LL Thomayer, Karlovy Vary

Petr P., Wittnerová M.,

n= 39

probíhá vyhodnocování

Pacienti, IBD (Crohnova nemoc a Ulcerosní kolitida)

Petr P.,Lísková S., Sokolová H., Bonová O.

LL Mánes, Karlovy Vary

n= 41,

probíhá vyhodnocování

Pacienti, IBD (Crohnova nemoc a Ulcerosní kolitida)

LS Švýcarský Dvůr, Karlovy Vary

Petr P.,Podlipná K.,

n= 43

probíhá vyhodnocování

Pozn.:

Celkem v roce 2001 vyhodnoceny podklady od 397 probandů.

Závěr:

. Dotazník SF-36 v české verzi je použitelný a hodnotitelný v české jazykové oblasti

. Dotazník SF-36 v německé verzi je použitelný a hodnotitelný u německojazyčných pacientů/klientů českých lázní

- . **Regionální standard normálních výsledků odpovídá mezinárodnímu standardu**
- . **použitím metody HRQOL lze sledovat účinek a dopady zdravotní péče obecně a balneotherapie zvláště na nositele chronických onemocnění**
- . **Metoda stanovování HRQOL je vhodná pro kontrolu efektivnosti vynaložených prostředků v balneologii, a umožňuje kvantifikovat i jinak obtížně prokazatelný celkový vliv balneace na zdravotní stav pacientů/klientů.**
- . **Průběžné výsledky prokazují zlepšení „Kvality života podmíněné zdravím“ po absolvování balneace. Tento jev je prokazatelný ve 3-měsíčním odstupu po skončení lázeňské léčby.**

Sekce č. 1 Vzdělávání a kvalifikace v lázeňství

Vysoká škola hotelová v Praze 8 , spol. s r.o.

Ing. Pavel Attl,

Prorektor a vedoucí katedry hotelnictví

e-mail: pavel.attl@seznam.cz

attt@vsh.cz

tel: 02/831011116

fax: 02/8541905

Cestovní ruch pojmáný jako široce rozvětvený soubor služeb představuje, přes silně negativní vliv politických událostí posledních týdnů, perspektivní a dynamicky se rozvíjející obor, který vytváří možnosti pro uplatnění stále většího počtu pracovníků v nejrůznějších úrovních odborné a manažerské práce. Úspěšné fungování cestovního ruchu je jako u každé služby založeno na vytvoření kvalitní materiálně-technické základny a na využití moderních technologií, ale především na kvalitě a odborné způsobilosti pracovníků, kteří v cestovním ruchu pracují. Lidé ovlivňují a utvářejí rozhodujícím způsobem kvalitu služeb a to v přímé interakci se zákazníkem a jeho potřebami a přáními. Valné shromáždění WTO již v roce 1993 označilo kvalitu služeb cestovního ruchu za základní nosné téma, kterému je třeba věnovat neustálou pozornost. Z marketingového hlediska jsou dnes dokonce lidé (people) a princip spolupráce mezi lidmi (partnership) vnímány jako významné marketingové nástroje vedoucí k dosažení tržního úspěchu. Lidé tedy stojí uprostřed celého procesu tvorby a realizace služeb cestovního ruchu a z tohoto pohledu je také potřeba věnovat maximální důraz na jejich vzdělávání a soustavnou přípravu pro výkon povolání.

Je přitom jisté, že hotelový průmysl a potažmo s tím i služby lázeňského cestovního ruchu dnes tvoří jednu z nejvýznamnějších součástí cestovního ruchu v České republice a to i z pohledu zaměstnanosti. Jestliže je dnes v České republice zaměstnáno v hotelnictví asi 150.000 lidí, pak v lázeňství je to cca 10.000 pracovníků. V navazujících službách a činnostech jsou přitom zaměstnány další tisíce pracovníků. Přitom podniky ubytovacích a stravovacích služeb, zaměstnávající v České republice desítky tisíc lidí a tvořené tisíci tržních subjektů, byly až do konce 90. let v poněkud paradoxní situaci. I ty nejvýznamnější a největší subjekty byly řízeny lidmi, kteří neměli odborné vysokoškolské vzdělání hotelového zaměření. Řídkými výjimkami byli ti, kteří vystudovali některou ze zahraničních vysokých hotelových škol. O tom, jak dlouhodobá byla absence tohoto typu vzdělání u nás svědčí například to, že jedna z nejprestižnějších hotelových škol v Evropě, Vysoká škola hotelová v Lausanne, byla založena již před více než sto lety v roce 1893. Z naznačeného je vidět, že zde byla a

nepochybně je a bude široká společenská poptávka po školách, které by tuto mezeru v oblasti vzdělávání zacelily.

Přirozenou reakcí na tento stav byla snaha o urychlené založení soukromé vysoké školy s hotelovým zaměřením. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo, v souladu s pozitivním stanoviskem Akreditační komise vlády ČR dne 28. července 1999 státní souhlas se zřízením Vysoké školy hotelové v Praze 8, s.r.o. VŠH se tak stala jednou ze tří prvních soukromých vysokých škol v České republice. Vzdělávací systém VŠH byl vytvářen kromě vlastních zkušeností také na základě zahraniční pomoci, především ze strany tak významné instituce, jakou je Vysoká škola hotelová v nizozemském Haagu. VŠH je koncipována jako 3leté bakalářské studium ve dvou základních formách – jako prezenční (dříve denní) a jako kombinované (dříve dálkové) studium. V současné době je v prvním ročníku cca 250 studentů, ve druhém ročníku zhruba stejný počet studentů a v posledním, třetím ročníku cca 100 studentů v obou formách studia.

Úlohou Vysoké školy hotelové je připravovat pracovníky středního a vyššího managementu pro profesní organizace hotelového průmyslu, především pro ubytovací a stravovací zařízení. Je ale zřejmé, že vzhledem k rozsahu a struktuře výuky se absolventi uplatní i řadě jiných oborů cestovního ruchu, jako například v lázeňsko – léčebných komplexech, v rekreačně – sportovních areálech, v cateringových službách, ale též v cestovních kancelářích, v turistických informačních střediscích, ale též v orgánech státní správy apod.

Systém vysokoškolské přípravy studentů VŠH je rozdělen na několik základních částí:

Teoretická příprava, která má tyto součásti

- **odborná**
- **jazyková**
- **etická**

Praktická příprava, která je uskutečňována ve

- **vlastních školních zařízeních**
- **partnerských hotelových zařízeních**
- **formou závěrečné 3 měsíční předdiplomní praxe ve vybraných zařízeních cestovního ruchu**
- **formou exkurzí**

Pro teoretickou i praktickou přípravu byly při VŠH zřízeny 4 katedry a to:

- **Katedra managementu a marketingu**

- **Katedra ekonomie a práva**
- **Katedra hotelnictví a cestovního ruchu**
- **Katedra jazyků, která má dvě sekce – anglického jazyka a německého jazyka.**

Teoretická odborná příprava je zaměřena na VŠH především na předměty technologie ubytovacích a stravovacích služeb, hotelový provoz, na oblast managementu, marketingu a komunikace a také na řadu ekonomických předmětů jako je účetnictví, makro a mikroekonomie, statistika apod. Významnou součástí výuky je výuka jazyků, v případě VŠH jazyka anglického, německého, španělského, ruského a francouzského. Povinná je angličtina, druhý jazyk je volitelný. V případě přiměřeného zájmu je VŠH schopna operativně otevřít výuku i dalších jazyků.

Zájmem a zároveň úkolem naší vysoké školy je podstatně rozšířit výuku o oblast lázeňského cestovního ruchu. Ze zaměření školy je zřejmé, že náš zájem se nebude prioritně orientovat na výuku oborů medicínských a zdravotnických, ale že bude orientován více na problematiku lázeňského cestovního ruchu, na management ubytovacích, stravovacích, kulturně společenských, sportovně-rekreačních a doplňkových služeb v lázeňství. V současné podobě je lázeňský cestovní ruch součástí výuky v rámci semestrálního předmětu Řízení a organizace turismu. Cílem naší školy je rozšířit podstatným způsobem výuku oborů souvisejících s lázeňstvím, a to v těchto předmětech:

1. Balneologie, se zaměřením na

- využití přírodní léčivých zdrojů a charakteristik přírodních léčivých zdrojů jako základ lázeňské péče
- právní úpravu přírodních léčivých zdrojů a lázeňství
- orgány a organizace zabývající se řízením lázeňstvím
- vymezení základních pojmů jako jsou balneoprovozy, lázeňské procedury, lázeňský lékař, lázeňská organizace
- balneoterapeutické metody a další léčebné metody
- využití dalších (moderních, alternativních) léčebných metod v lázeňství
- úloha státu a obcí v ochraně přírodních léčivých zdrojů
- přínosy lázeňské péče pro jednotlivce a společnost
- lázeňské léčebné zařízení a jeho provoz

2. Ubytovací a stravovací služby v lázeňství, orientované na

- vymezení pojmů jako je lázeňské místo, lázeňský ústav, lázeňský dům, lázeňský hotel
- provoz lázeňského hotelu – dispoziční požadavky, provozní požadavky, legislativní požadavky
- lázeňská gastronomická zařízení - dispoziční požadavky, provozní požadavky, legislativní požadavky
- výživa (dietní programy) a hygiena jako součást lázeňské léčebné péče
- kulturně - společenské, sportovně – rekreační služby v lázeňství
- doplňkové služby v lázeňství

3. Lázeňský cestovní ruch, činnost cestovních kanceláří ve vztahu k lázeňství, domácí a příjezdový cestovní ruch se zaměřením na

- lázeňství jako formu cestovního ruchu
- organizaci pobytu hosta v lázních
- organizovaný a neorganizovaný lázeňský cestovní ruch
- další formy cestovního ruchu navazující na lázeňství (kongresy, incentívni cestovní ruch, kulturně – poznávací cestovní ruch apod.)
- marketingové a propagační nástroje v lázeňství
- úlohu jednotlivých subjektů při organizování lázeňského CR (města, obce, TIC, cestovní kanceláře)
- princip spolupráce mezi subjekty lázeňského cestovního ruchu (participace orgánů a organizací státních, komunálních a soukromých na řešení společných problémů)

4. Evropský lázeňský cestovní ruch, ve kterém chceme především orientovat studenty v otázkách

- historie evropského lázeňství
- nejvýznamnější cílové a zdrojové země evropského lázeňství
- ekonomické, sociální a zdravotní efekty lázeňství v Evropě
- české lázeňství a jeho postavení v Evropě, vymezení základních rozdílů a odlišností
- významné osobnosti českého a evropského lázeňství

Dále přicházejí v úvahu jako samostatné předměty:

- sociologie se zaměřením na lázeňství, otázky volného času a lázeňství jako součást sociálního systému státu
- marketing v lázeňství, využití nástrojů marketingového mixu a marketingového plánování
- obce a lázeňství (infrastruktura lázeňského místa)

Za více než dva roky fungování vysoké školy jsme získali řadu zkušeností a nových pohledů na výuku hotelnictví v podmínkách soukromé školy. Vedle některých interních záležitostí existují problémy, které mají obecnější charakter a netýkají se pouze naší školy, ale celého oboru jako celku.

Jednou z překážek plnohodnotné a rozmanité výuky byl a stále je **akutní nedostatek odborných studijních materiálů** a to ať již českých nebo zahraničních autorů. Nedostatek učebních materiálů řešila naše vysoká škola ihned od svého založení. Do současné doby VŠH vydala 6 učebních materiálů formou interních skript (Odborná degustace vína, Statistika, Mezinárodní obchod, Makroekonomie, Diplomatický protokol a etiketa, Informační technologie - Hardware) a 2 studijní materiály jako učebnice určené pro širší odbornou veřejnost (Bar – provoz & produkt, Cestovní ruch – vývoj, organizace a řízení). V letošním školním roce bude řada interních studijních materiálů rozšířena o dalších přibližně 12 – 15 titulů, mezi nimiž budou například Zbožiznalství, Výživa a hygiena ve stravovacích službách, Komunikace, Hotelové sporty, jazykové učebnice němčiny a angličtiny se zaměřením na hotelový průmysl atd. Oblastí našeho zájmu bude také ediční činnost zaměřená na vydávání studijních materiálů se zaměřením na lázeňský cestovní ruch. Zde však bude muset škola spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi a externími odborníky, neboť není v jejich silách tuto oblast zpracovat samostatně. VŠH však hledá další nové progresivní cesty, jak rychle a efektivně poskytnout svým studentům aktuální

studijní materiály a informace i v jiné než knižní podobě. Proto jsou již některé učební texty umístěny na webových stránkách školy, chystá se vydání vybraných skript a přednášek na disketách event. na videokazetách. Kromě vlastní ediční činnosti se VŠH hodlá prostřednictvím svých pedagogů aktivně účastnit také na programu „Edice učebnic pro cestovní ruch“, který byl iniciován Univerzitou Hradec Králové.

Úlohou školy je také vytvářet úzké sepjetí s praxí, neboť škola je koncipována jako prakticky orientovaná s úzkým propojením s praxí. VŠH spolupracuje v současné době s celou řadou významných podniků hotelového průmyslu, které se tak podílejí na výchovném a vzdělávacím procesu naší školy. S radostí můžeme konstatovat, že spolupráce na tomto poli je ve většině případů na vysoké úrovni a probíhá k oboustranné spokojenosti. K přetrvávajícím problémům patří některé otázky, vztahující se k **etice práce a k etice oboru** jako takového. Ne vždy si pracovníci podílející se na výchově našich studentů uvědomují, že kromě odbornosti předávají studentům také základní etické normy a návyky. Nešvary, se kterými se studenti v praxi setkávají, jsou pak pro ně těžkým rozčarováním oproti teorii, s níž se setkávají na škole. Škola například přijala v současné době „Etický kodex“, který kodifikuje základní etické normy platné pro studenty školy a vymezuje tak vztah studentů a pedagogů ke škole a mezi sebou.

Snahou školy bude také vstoupit do řešení výzkumných úkolů a grantů, které budou zaměřeny na oblast lázeňství a nahradit tak absenci státního výzkumu zaměřeného na oblast lázeňství.

Přes některé výše uvedené problémy můžeme pozorovat velký pokrok v kvalitě a ve zdokonalování systému výuky na VŠH. Naším cílem a ambicí je dostat vysokoškolské vzdělání na ještě vyšší úroveň a zajistit pro naše studenty **magisterský stupeň vzdělání** v oboru hotelnictví.

PERSPEKTIVY A TRENDY VYŠŠÍHO ODBORNÉHO ŠKOLSTVÍ

EVA VAVREČKOVÁ
VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA A HOTELOVÁ ŠKOLA OPAVA

Na počátku 90. let začala v naší republice etapa vyššího odborného školství ve spolupráci s nizozemskou vládou a nizozemskými vysokými odbornými školami. Výsledkem tohoto experimentu bylo v roce 1996 uzákonění vyššího odborného školství jako dalšího stupně vzdělávání a současně zrušení pomaturitního studia.

V čem spočívá smysl vyššího odborného studia? Na rozdíl od dřívějšího pomaturitního studia by měl být studijní program vyšších odborných škol koncipován tak, aby uspokojil nejen maturanty z gymnázií, ale rovněž absolventy středních odborných škol. Zároveň se však odlišuje i od bakalářských studijních programů vysokých škol, neboť hlavní smysl vyššího odborného studia spočívá v těsnějším sepětí s praxí.

Škola, na níž učím, je školou státní a zahrnuje dva dílčí subjekty: Hotelovou školu (střední škola) a vyšší odbornou školu (VOŠ). Střední škola existuje již více než 50 let a vyšší odborná škola od roku 1996.

Studijní program naší VOŠ začínal jako dvouletý; první zkušenosti s výukou vedly k úpravě délky studijního programu na tři roky, a to ve dvou studijních oborech: Rozvoj a řízení regionální turistiky, Řízení hotelového provozu.

Problematicke lázeňství se studijní program VOŠ nevěnuje přímo – tyto specifické předměty (Lázeňské služby, Péče o klienta lázní, Dietní gastronomie) jsou obsaženy v inovovaném studijním programu, který Ministerstvem školství nebyl schválen s odůvodněním, že navrhovaná změna je příliš rozsáhlá. Přesto se lázeňství řada odborných vyučovacích předmětů dotýká - Ubytovací služby, Stravovací služby, Výživa a hygiena potravin, Lázeňství jako jedna z oblastí cestovního ruchu.

Při tvorbě a úpravách studijních programů je stále třeba pamatovat na zásadu, že potřebu jejich zaměření a náplně diktuje praxe. Problém, který může tuto tendenci poněkud brzdit (jak jsem už zmínila), je nepružnost při inovacích studijních programů podle požadavků a potřeb praxe.

V této souvislosti rovněž nároky kladené na učitele VOŠ přirozeně rostou. Smyslem jeho práce již není pouhé „přenesení“ obsahu vyučovaného předmětu. Vyučující musí stále provádět konfrontaci s profilem absolventa, což je jeho důležitý pedagogický cíl. Jedině tak může v současné době obstát před posluchači, kteří již nejsou pouhými příjemci sdělených informací, ale

permanentně si kladou otázku o smyslu vyučovaného předmětu a jeho využití v praxi. To je jistě důvod, který vede učitele k nutnosti dalšího sebevzdělávání.

A jaká je perspektiva vyšších odborných škol? Vzhledem k tomu, že značná veřejnost vnímá vyšší odborné studium jako náhradu za zrušené pomaturitní studium, není odpověď na otázku zcela jednoznačná. Nutností je v první řadě vyřešit postavení vyšších odborných škol v terciárním sektoru vzdělávání a umožnění transformace stávajících VOŠ na veřejné neuniverzitní školy. Řešení spočívá v dokončení legislativy, financování a vytvoření optimální regionální sítě těchto škol.

Proto v navázání spolupráce s univerzitou vidím hlavní cestu, po níž by se mělo vyšší odborné školství ubírat.

OUTSOURCING VE SLUŽBÁCH

EVA VAVREČKOVÁ
VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA A HOTELOVÁ ŠKOLA OPAVA

Rozvoj lázeňství v naší republice má již dlouhou historii, která je dána nejen vlastním zájmem lidí pečovat o své zdraví, ale zejména existencí přírodních minerálních pramenů. Díky pokroku, rozvoji vědy, specializaci architektů se postupně staví typické lázeňské stavby jako lázeňské domy, kolonády. Postupně se provádějí chemické analýzy minerálních vod. Od roku 1990 však zaznamenává lázeňství zásadní změny týkající se zejména transformace, majetkoprávních poměrů i změny v přístupu k jednotlivým ekonomickým vědám. Ve vrcholovém managementu pracují vysoce kvalifikovaní odborníci, jejichž práce má vliv na prosperitu lázeňských zařízení. Tito pracovníci musí stále „držet krok“ s novými trendy využitelnými při rozhodování řídicích pracovníků.

Jednou z moderních metod podporujících úspěšnou transformaci, resp. restrukturalizaci je outsourcing. Podstatou této metody je vytěsňování či vyčleňování určitých činností z podniku a jejich zabezpečení u jiné firmy – externího poskytovatele. Předpokladem pro kvalitní zajištění služeb z vnějších zdrojů je zejména ze strany poskytovatele nutná velmi dobrá znalost klienta, kterému jsou služby poskytovány, jeho postavení na trhu, personální a finanční situace. Neopomenutelná je však zejména znalost strategických cílů firmy, plánů dalšího rozvoje.

Hlavním úsilím každého podniku je najít optimální poměr mezi náklady a výnosy (resp. výdaji a příjmy) s cílem dosáhnout přiměřeného zisku. Prostředky vedoucí k jeho dosažení mohou být různé – snižování nákladů (možné pouze do určité hranice), zvyšování výkonů (omezeno kapacitními možnostmi firmy), zvyšování produktivity práce (nelze jít za hranice lidských možností), odbourání činností dosahujících dlouhodobých ztrát (není-li tím ohrožen chod podniku), zdokonalení organizace práce a rozhodování o tom, které výrobky nebo služby je podnik schopen vytvářet vlastními silami a které je pro něj ekonomicky výhodnější nakupovat. Při rozhodování o rozčlenění jednotlivých činností na hlavní (core business) a vedlejší, příp. pomocné (noncore business) záleží na tom, k jakému účelu byla firma založena. Činnost, která se může jevit jako hlavní např. pro hotel – poskytování ubytovacích a stravovacích služeb – může pro určité lázeňské zařízení představovat činnost spjatou sice s hlavní činností (lázeňská léčba), ale za určitých okolností možnou či vhodnou k vyčlenění.

Rozhodování o tom, které činnosti vykonávat využitím interních zdrojů a které externě, patří mezi důležité strategické cíle podniku - zvyšuje konkurence-schopnost a úroveň podniku, zlepšuje říditelnost, zvyšuje

flexibilitu a snižuje rizikovost podnikání. Zároveň je třeba zvažovat finančních přínosy, získání konkurenční výhody a dlouhodobé důsledky vytěsnění.

Proces outsourcingu lze rozdělit do samostatných etap:

- strategická analýza podnikových činností s cílem stanovení hlavní činnosti a vymezení ostatních činností (analýza vnitřního prostředí),
- stanovení oblastí, které je možné vyčlenit včetně rizik z toho plynoucích,
- výběr činností pro vyčlenění,
- popsání procesů,
- rozhodnutí o vyčlenění,
- příprava vyčlenění,
- stanovení hraničních požadavků na poskytovatele,
- výběr poskytovatele (doublesourcing),
- určení podmínek pro zajišťování činnosti poskytovatelem,
- sestavení smlouvy pro zabezpečování činnosti dodavatelsky (včetně záruky, ochrany dat),
- vlastní transformace,
- řízení vyčleněných oblastí.

Výběr externího poskytovatele, který se neorientuje výhradně na předem fixované oblasti outsourcingu a odpovídající neměnné znaky požadavků, redukuje nejen riziko volby chybného partnera, nýbrž umožňuje kromě toho zlepšený soulad oboustranných potenciálů zadavatele a poskytovatele.

Souhrn předností a nedostatků zajišťování činnosti prostřednictvím externích nebo interních zdrojů

Výhody externího poskytovatele pro podnik	<u>Výhody interního zajišťování podnikem</u>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ koncentrace na hlavní činnost ➤ zvýšení kvality služeb ➤ technické vybavení na vyšší úrovni ➤ získání konkurenční výhody ➤ redukce nákladů této činnosti ➤ transformace investic na provozní náklady ➤ odpadá přímá odpovědnost za oblast a oblast a její řízení – přenos na poskytovatele 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nižší riziko úniku informací ➤ vysoká operativnost ➤ neexistence přechodových nákladů ➤ snadnější vyčíslení přínosů (porov- nání se stavem před vyčleněním) ➤ přímé řízení a kontrola činností ➤ nezávislost na poskytovateli služeb ➤ snadnější komunikace uvnitř firmy ➤ lepší interpersonální vztahy
<p><i>Nevýhody externího poskytovatele pro podnik</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyšší riziko úniku informací ➤ nízká operativnost 	<p><i>Nevýhody interního zajišťování podnikem</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ složitost udržení vysoké úrovně ➤ problém stálého zavádění

flexibil	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyšší přechodové náklady ➤ obtížnost vyčíslení přínosů ➤ nutnost řízení vztahu s poskytovatelem ➤ nevratnost rozhodnutí (lack of flexibility) ➤ rizika zadavatele při nedostatečné kvalitě (jméno firmy), ➤ personální problémy – komunikace ➤ závislost na poskytovateli 	<ul style="list-style-type: none"> nových technologií (výzkumné úkoly) ➤ nutnost investic do dané oblasti – úhrada (náklady na technický rozvoj) ➤ riziko stagnace oblasti ➤ přímá odpovědnost za oblast a její řízení ➤ náklady na udržení a zvyšování kvalifikace personálu ➤ složitější organizační struktura ➤ problém úspor z rozsahu
----------	---	---

Protože ve strategicko-partnerských vztazích nabývají na významu klíčové kvalifikace stejně jako dlouhodobá integrace podniků, jeví se rozvoj získaných kombinovaných strategií s uvedenými základními prvky následovně:

- *odstupňovaný postup,*
- *omezení hledání nabídek (poskytovatele),*
- *hrubý výběr na základě minimálních požadavků,*
- *kroky k posuzování a výběru:*
 - *první společné zkušenosti,*
 - *stabilita existence poskytovatele,*
 - *kvalifikace a kompetence personálu,*
 - *prověření referencí.*

Přípravné práce se vztahují především na aspekty plánování a organizace a zahrnují strukturální analýzu, kalkulace, rozvoj kompetencí, případná školení spolupracovníků, zavedení případných restrikcí.

Kritéria výběru poskytovatele

- *stabilita poskytovatele (outsourcing = nevratný proces),*
- *důvěra,*
- *reference,*
- *zkušenosti v outsourcingu na straně poskytovatele,*
- *technické zázemí firmy*
- *rozsah servisu, příp. nadstandardní služby*
- *cena (ne však jako dominující faktor),*
- *technické zázemí (zařízení),*
- *spektrum činnosti – specializace,*
- *velikost firmy,*
- *převzetí personálu a vybavení (výhoda pro zadavatele),*
- *kompatibilita podnikové kultury,*
- *bezpečnostní opatření (opatření proti úniku informací),*

- počet zákazníků,
- využití subposkytovatelů.

Vyjednávací vliv zadavatele

Snahou zadavatele je tlačít ceny za poskytované služby dolů, usilovat o dosažení vyšší kvality nebo lepší úrovně služeb. Tato snaha staví konkurenční poskytovatele navzájem proti sobě. Vliv na dodavatele záleží na tržní situaci, důležitosti nákupů služeb. Síla zadavatele vůči poskytovateli je značná, platí-li:

- nákup velkého množství vzhledem k dodavatelově celkovému objemu prodeje – důležitost uzavření obchodu roste k nutnosti vytížení poskytovatelových kapacit,
- nakupované produkty nebo služby představují významnou část zadavatelových nákladů – není-li nakupovaný objem velký, zadavatel je obvykle na cenu méně citlivý,
- nakupované produkty nebo služby jsou standardní (nediferencované) – zadavatelé pak mohou najít náhradní poskytovatele, tato situace staví konkurenční poskytovatele proti sobě,
- nehrozí-li velké náklady na přechod, dochází jednoznačně k posílení pozice zadavatele vůči poskytovateli,
- zadavatel je plně informován o poptávce po službách, tržních cenách za výkony, o nákladech poskytovatele.

Ke změně vyjednávacího vlivu dochází v závislosti na čase, v důsledku významných změn. Poskytovatelé mohou naopak uplatnit převahu při vyjednávání hrozbou zvýšených cen, příp. snížení kvality, pokud je konkurence mezi poskytovateli nedostatečná, poskytovatelova služba pro zadavatele nezbytná a diferencovaná.

Smluvní jednání – trendy ve strukturách smluv

Příprava smlouvy

- konkrétní popsání úkolů poskytovatele včetně kritérií míry, kvality, sjednaných podmínek,
- popsání odpovědnosti partnera pro zajištění způsobilosti výkonu vyčleňované činnosti,
- druh a způsob analýzy slabých stránek a jejich odstranění,
- závěrečná ustanovení, která popisují partnerský vztah spolupráce.

Podstatné prvky smlouvy

- základ spolupráce – aktivita jednání při konfliktu zájmů, druh kalkulací výkonů, rozsah a cesty vzájemných informací, ochrana dat,
- ustanovení týkající se úpravy využití poskytovaných služeb včetně úhrady za opotřebenění zařízení předávaného firmě,
- definice cílů výkonů včetně kritérií pro přezkoušení výkonu a odstoupení od smlouvy,
- maximální doba reakce poskytovatele na každou aktivační událost,
- popis pravomocí s vazbou na kontrolní funkci,
- definice druhu a způsobu spolupráce včetně integrace partnera v toku činnosti podniku (průběhu činnosti) při zohlednění oboustranné právní samostatnosti,
- pevné stanovení úhrady podle rozsahu výkonu,
- popis rizik – únik informací, záruky, odstranění škod, břemeno na straně poskytovatele.

Zvláštnosti České republiky

Při uplatňování outsourcingu naráží podniky v naší republice ve srovnání s USA nebo západní Evropou na problémy, které rozvoj outsourcingu ve větším rozsahu brzdí:

- nedokonalost legislativy (zpochybnění smlouvy, obava ze zneužití dat, obava z platební neschopnosti),
- tržní nedůvěra,
- nestabilita prostředí,
- nedostatečná znalost finančního řízení (problém vykazování a rozpočtu nepřímých nákladů na základě vhodně zvolené rozpočtové základny) – vazba na problematické vyhodnocení ekonomického přínosu zavedení či nezavedení outsourcingu vybrané činnosti, způsob vedení nákladového účetnictví,
- nízká schopnost provádět nekompromisní výběrová řízení mezi potenciálními poskytovateli služeb zejména s ohledem na kvalitu poskytovaných služeb – mezi poskytovatelem by i v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů měla panovat důvěra a vztah mezi nimi by měl být na partnerské úrovni,
- nedostatečný vztah (loajalita) pracovníků poskytovatele ke jménu firmy zadavatele, k jeho ekonomickým výsledkům – zejména u pomocných a obslužných činností lze registrovat rozdíl mezi poskytovatelem v České republice a poskytovatelem ve vyspělých zemích (resp. jeho pracovníků) – negativní zkušenosti s outsourcingem zejména v hotelích na úseku Housekeeping v České republice stojí v protikladu s pozitivními zkušenostmi v této oblasti např. ve Spolkové republice Německo.

Sekce č. 3 PROGRAM PODPORY CESTOVNÍHO RUCHU V OBLASTI LÁZEŇSTVÍ

**Libuše Chrástová
starostka Františkovy Lázně**

S potěšením musím konstatovat, že po několikaletém úsilí SLM obdrželo naše lázeňské město v letošním roce hned několik příslibů na poskytnutí dotace. Ve městě se v posledních letech investovalo mnoho finančních prostředků do inženýrských sítí. Byla komplexně zrekonstruována kanalizace, vyměněno potrubí dálkového topení a staré záplatované asfalty na MK nahradila dlažba. Protože bylo centrum města vyhlášeno MPR bylo nutné v některých ulicích lázeňského centra nahradit nevhodné nehezké lampy veřejného osvětlení novými litinovými, které jsou replikami původních historických. V letošním zastupitelé zařadili do rozpočtu další výměny těchto lamp a celkové výměny dosloužilých kabelů. Když jsme před léty žádali o převod majetku TS ze státu na město, byla jsem téměř zděšená, když jsem při soupisu tohoto majetku zjistila, že téměř všechny kabely VO pocházejí z 50 let min. století. V důsledku toho jsme nuceni každý rok vkládat nemalé prostředky do oprav. Staré lampy také mají o poznání větší spotřebu elektrické energie. V dlouhodobém plánu proto plánujeme komplexní výměnu všech VO ve městě. Díky dotacím budeme moci v letošním roce provést těchto výměn mnohem více, než jsme původně plánovali.

Na rekonstrukci VO v ulici Jiráskova a B.Němcové jsme obdrželi 290 tis.Kč. Jedná se o dvě ulice v centrální části lázní, kde sice proběhla v letech 1994 částečná výměna lamp, ale na kabely nezbyly finanční prostředky. Při letošní rekonstrukci budou přidány ještě historické lampy na druhou stranu komunikací neb čas ukázal, že osvětlení po jedné straně ulice není dostatečné.

Další dvě rekonstrukce VO probíhají v centrálních parcích **Badsodenská promenáda (dotace 212 tis.)** spojuje severně položené

lázeňské domy s hlavní Národní třídou. **Isabelina promenáda (241 tis. Kč) propojuje** balneoprovozy čili Lázně II a Lázně III s domy s největší lůžkovou kapacitou. Nové osvětlení těchto parkových cest přispěje ve velké míře k tomu, aby se naši lázeňští hosté cítili při svém pobytu v lázních bezpečněji. Součástí další rekonstrukce VO ve **Francoušské ulici (390 tis.Kč)** je i parková úprava jedné strany této komunikace s osazením nových laviček, což také přispěje k většímu pohodlí hostů.

Rádi bychom v příštím roce pokračovali ve výměně dalších úseků. Proto pevně věřím, že tento slibně nastartovaný prorůstový program bude pokračovat i v příštím roce. Chceme-li udržet naše lázeňství aspoň na takové úrovni jakou má dnes, sami na to v našich lázních asi nestačíme. Jak je vidět z uvedeného výčtu, i za zdánlivě malé částky se dá vybudovat mnoho užitečných věcí, které zlepší výraznou měrou, celkovou pohodu pacientů.

Význam lázeňství pro rozvoj cestovního ruchu v regionu

Ing. Jiří Houdek,
starosta města Třeboně, předseda SLM ČR

Lázeňství má v rámci cestovního ruchu několik zvláštností, které lázeňství zařazují do popředí zájmu jak pro uživatele lázeňských a turistických služeb, tak i pro podnikatele v této oblasti. Jde zejména o tyto atributy:

- dlouhodobá tradice lázeňství v České republice - několik staletí ověřené léčebné postupy a úspěchy v lázeňství jsou významným aspektem stability zájmu lázeňských hostů.
- požadavek na kvalitní životní prostředí – lázně byly vždy nesmírně náročné na ochranu a tvorbu životního prostředí, a to jak v intravilánu jednotlivých lázeňských míst, tak i v okolní krajině.
- dlouhodobé a opakované pobyty – lázeňské pobyty jsou minimálně týdenní, nejčastěji však třítydenní. Zvláštností též není, že lázeňský host je každoročním návštěvníkem jednoho místa v období 15 – 20 let.
- široká a kvalitní nabídka ubytovacích a stravovacích zařízení – vlivem značného počtu zahraničních turistů je tradičně v lázních úroveň těchto služeb velmi vysoká.
- kvalita a pestrost služeb – při dlouhodobém pobytu je možno vedle běžných služeb v oblasti cestovního ruchu rozvíjet i služby intimnějšího charakteru (zdravotnické služby, například stomatologie, psychiatrie, psychologie), dále jiné typy poradenství jako právní, ekonomické apod.
- využití místních tradičních podnikatelských aktivit – pivovarnictví, oděvní průmysl, sklářský a keramický průmysl, vinařství.
- vysoká úroveň kulturního života – knihovny, kina, divadla, společenské večery, přednášky, estrády
- zvyšující se kvalita života obyvatel lázeňského místa – obyvatelé vytváří příjemné a kvalitní prostředí pro lázeňské hosty, ale zároveň i vysoká náročnost této oblasti turistického ruchu je stimuluje k vyšší kvalitě svého života.

Výše uvedené skutečnosti jsou podmínkou pro charakter podnikatelského prostředí v cestovním ruchu, který bychom mohli charakterizovat jako **efekt sněhové koule**. **V podstatě to znamená, že na kvalitní lázeňské prostředí a lázeňskou nabídku jsou dále nabalovány kvalitní služby v oblasti cestovního ruchu.**

Tím je lázeňství velmi perspektivní v oblasti rozvoje daného místa a příslušného regionu.

Co však lázeňství pro daný region znamená?

- 1) efekt vysoké laťky služeb v cestovním ruchu - tento efekt ovlivňuje zákonitě i úroveň služeb v okolí lázeňského místa. Lázeňští hosté v okolí vyhledávají pouze služby, které splňují jejich vysoké nároky.
- 2) Efekt nového objevování. Při dlouhodobých a opakovaných pobytech je zájem lázeňských hostů neustále objevovat další památky, zajímavosti přírody v neustále širším okolí.
- 3) Efekt přebytku volného času dává prostor pro zájmy a sportovní aktivity lázeňských hostů v rámci celého regionu (jízda na koni, letectví, golf, historie, cykloturistika).
- 4) Efekt přitažlivosti LM - řada turistů přijíždí do okolí LM i z důvodů poznání lázní samotných. Toto má nezanedbatelný význam pro hotely, penziony, ale i autokempy a ubytovny v okolí LM, stejně tak jako pro gastronomická zařízení.
- 5) Efekt příjemných zážitků nejen z LM, ale i z celého regionu.

Příjemné pobyty v lázních jsou vždy spojeny s celým regionem. Když někdo jede do Jeseníků, zároveň velmi silně vnímá, že jede na severní Moravu, Bechyně - jižní Čechy, K. Vary - západní Čechy apodl.

Třeboň má dvě lázeňská sanatoria, která jsou v majetku města.

Bertiny lázně ležící na břehu Zlaté stoky a v těsném sousedství historického centra města Třeboně jsou původními lázněmi z roku 1883. Do majetku města byly vloženy na základě privatizace v roce 1993. V letech 1995 až 1997 byla provedena komplexní rekonstrukce v rozsahu 105 mil. Kč. Podnikatelský záměr a realizace tohoto záměru navyšoval ubytovací kapacitu z původních 130 na 180 lůžek léčebná kapacita se však zvýšila ze 150 na 400 lázeňských hostů. Z toho je zřejmé, že deficit ubytovací kapacity byl poskytnut jiným privátním ubytovacím zařízením, a to jak již zavedeným například hotely, penziony, tak i nově vznikajícím v historickém centru města. Tím byla nastartována rozsáhlá regenerace městské památkové rezervace, kde vznikaly v měšťanských domech přechodná ubytovací zařízení typu penziony, apartmány, které jednak slouží k uspokojování potřeb bydlení pro lázeňské hosty, zároveň však navrácí bydlení do historického centra a tím největším efektem je velmi radikální oprava památek k účelu, který je pro samou památku návratný. Tímto nárůstem kapacit v historickém centru a jeho okolí vznikla i řada nových restaurací, kaváren, galerií. Zároveň bylo nutno řešit i další nabídky pro využití času pobytu lázeňských hostů ve sportovně rekreační oblasti. Privátně bylo zřízeno bowlingové centrum a při Bertiných lázních tenisová hala, dále pak město zřídilo stezku zdraví v těsné blízkosti lázeňského sanatoria. Město je v současné době investorem víceúčelového sálu, který má splnit i zázemí pro kongresovou turistiku.

Lázeňské sanatorium Aurora leží v rozlehlém parku na břehu rybníka Svět a jsou uceleným lázeňským komplexem postaveným v roce 1975. Do majetku města přešly v roce 1998 na základě bezúplatného převodu, ovšem se závazkem splácet 120 mil. Kč FNM ČR. Po 25 letech velmi intenzivního provozu však je nutno velmi investovat do rekonstrukcí a oprav, a to jak v ubytovací, léčebné i dále provozní části celého sanatoria. Záměrem celé rekonstrukce bude zachovat příjemné léčebné prostředí s podobným podnikatelským záměrem jako v případě Bertiných lázní, tj. ubytovací potřeby řešit spoluprací s privátními ubytovateli v nejbližším okolí. Stejně tak i nebude zájem rozšiřovat nabídku stravovacích

kapacit, které by měly být námětem pro podnikání privátních subjektů. Velký úkol bude v uspokojení poptávky lázeňských hostů v oblasti sportovních a společensko kulturních aktivit, kterou bude řešit vlastník lázní, tj. Město Třeboň.

K celkové charakteristice obou lázeňských sanatorií je nutno dodat, že dlouhodobě obloženost se pohybuje mezi 95 – 97 % . Je zaznamenán nárůst i zahraniční klientely a poptávka po těchto lázních výrazně převyšuje nabídku.

Dlouhodobě je neuspokojeno 5 – 7 tisíc žadatelů o lázeňský pobyt.

Toto vše vytváří podmínky pro další aktivity v oblasti cestovního ruchu, a to zejména pro navyšování ubytovacích kapacit, nabídky gastronomických služeb i navyšování nabídky v kulturním a společenském životě.

Pro vlastní region výrazný rozvoj lázeňství znamená perspektivu i potřebu služeb v okolí lázeňských sanatorií. Lázeňští hosté pravidelně při svém pobytu navštěvují jednak kulturní a historické objekty v okruhu 40 km od Třeboně (Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Červená Lhota, Nové Hrady, Tábor, Hluboká apod.), stejně tak i obchodní centra (České Budějovice) a zároveň i některé atraktivní výrobní podniky (Český křišťál Chlum u Třeboně, Pivovar Regent a Budvar, Fruko Schulz Jindřichův Hradec). V blízkosti státních hranic má lázeňství dopad i přeshraniční, a to zejména pro krátkodobé zájezdy do nedalekého Rakouska.

Na základě výše uvedených argumentů snad bez nadsázky je možno říci, že lázeňství pro dané místo i region je branou k rozvoji cestovního ruchu.

**ZÁVĚRY ZE SEKCE Č. 1
„VZDĚLÁVÁNÍ A KVALIFIKACE V LÁZEŇSTVÍ“**

- v rámci politiky zaměstnanosti zajistit dostupnost globálních i regionálních údajů o profesní nabídce a poptávce na trhu práce, vytvořit podmínky pro rekvalifikace pro zájemce včetně daňového zvýhodnění (MPSV, MF)
- využívat prostředky aktivní politiky zaměstnanosti v souladu s rozpočtovými pravidly pro nástupní praxe absolventů a odstraňovat administrativní překážky, které využití brání. (MZ vers. ČLK)
- legislativně upravit celoživotní vzdělávání včetně certifikace a opatření motivující zaměstnavatele. (MŠMT)
- legalizovat akreditované bakalářské studijní programy ve zdravotnických povoláních a rozšířit spektrum bakalářských studií ve zdravotnictví (ošetřovatele, fyzioterapeuti, hygienici, laboranti a zdravotní technici).
- vytvořit předpoklady a zajistit koordinaci vědecké a výzkumné činnosti v lázeňství (MZ, SLL, SLM, lázeňské organizace, lékařské fakulty).

**ZÁVĚRY ZE SEKCE Č. 2
„PROPAGACE A REKLAMA V OBLASTI LÁZEŇSTVÍ A CESTOVNÍHO
RUCHU, MARKETING“**

Marketing, propagace a reklama je nezbytně nutná pro další existenci a rozvoj lázeňství. Výchozím bodem pro všechny, jak pro lázeňská místa, tak podnikatelské subjekty by měl být kvalitní psychologický výzkum a průzkum veřejného mínění. Na výsledky těchto průzkumů teprve mohou navazovat tvorby informačních systémů a další formy strategického plánování. Finanční situace měst je značně problematická a stálo by za to zvážit dotační titul, který by směřoval především k získávání informací formou kvalitních průzkumů.

**ZÁVĚRY ZE SEKCE Č. 3
„PROGRAM PODPORY CESTOVNÍHO RUCHU V OBLASTI LÁZEŇSTVÍ“**

- Státní program podpory cestovního ruchu pro rok 2001 jednoznačně splnil účel, a to zejména díky obětavému zajištění ze strany pracovníků Ministerstva pro místní rozvoj. Politická vůle podpořit rozvoj cestovního ruchu je zásluhou pana ministra Petra Lachnita.
- rozsah žádostí na rok 2001 několikanásobně převyšuje možnosti, které v současné době dává státní rozpočet. Nutno vytvářet politické i odborné tlaky na prosazení rozsahu žádostí odpovídající částce pro rok 2002 a další.
- je zřejmé, že podpora lázeňství nemůže být pouze jednorázovou záležitostí, ale musí být koncepční v rozsahu několika let, ne-li neustálá.
- podpora českému lázeňství formou investičních příspěvků na jeho rozvoj vytvoří dobré podmínky k tomu, aby po vstupu do EU české lázeňství obstálo v tomto evropském konkurenčním prostředí.
- i přes poměrně velké investice do lázeňských zařízení po roce 1990 ze strany jednotlivých vlastníků, poskytované dotace zajišťuje zvyšování vysoké kvality nabídky lázeňských zařízení.
- první rok uplatnění programu jednoznačně napomáhá vytvářet kvalitní městské a obecní lázeňské prostředí.
- Lázeňství si musí zachovat svůj zdravotnický aspekt jako devizu českého lázeňství
- bezpodmínečně prosazovat atmosféru vzájemné spolupráce mezi lázeňskými zařízeními a lázeňskými městy.

PROGRAM

Sekce č. 1

"Vzdělávání a kvalifikace v lázeňství"

garant: RNDr. Jiří Schlanger

***SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ
K 10. VÝROČÍ ZALOŽENÍ
SDRUŽENÍ LÁZEŇSKÝCH MÍST ČESKÉ REPUBLIKY
ZEŇSTVÍ
JAKO PILÍŘ ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V REGIONU“***

PROJEV PŘEDSEDY SLM ČR ING. JIŘÍHO HOUDKA

***4. října 2001
v hotelu Imperial v Karlových Varech.***

Vážení hosté, dámy a pánové, nejprve bych chtěl poděkovat za úvodní skladby Karlovarskému žesťovému kvintetu.

Dále mi dovoluji, abych Vás přivítal na slavnostním setkání u příležitosti 10. výročí založení Sdružení lázeňských míst České republiky. Obzvláště vítám mezi námi pana ministra pro místní rozvoj Petra Lachnita a bavorského ministra Wenera Schnappaufa. Také si dovoluji přivítat paní senátorku Zuzanu Roithovou, pány poslance Zdeňka Škromacha a Pavla Langa. Dále manželku předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR paní Livii Klausovou spolu s chotí předsedy Národní rady Slovenské republiky paní Migašovou, které nás poctily návštěvou a předávám jim tyto květy.

Vážené dámy a pánové, více jak deset let je tomu, co bylo ustaveno Sdružení lázeňských míst ČR. Přesné datum je 27. června 1991, kdy na ustavující valné hromadě v Poděbradech.

Posláním tohoto sdružení bylo a je zejména chránit a prosazovat zájmy lázeňských měst a obcí ČR, tj. míst, která mají lázeňský statut. Sdružení bylo a je partnerem při projednávání legislativních norem, koncepcí a programů, které se dotýkají lázeňství, zdravotnictví a cestovního ruchu.

Naše sdružení bylo vždy nesmírně aktivní i v oblasti privatizace státního majetku a vytváření podmínek koncepčního rozvoje českého lázeňství. Sdružení se aktivně účastnilo řady odborných akcí a aktivit, které se lázeňství buď přímo či nepřímo dotýkají.

Sdružení pořádá pro své členy i další zájemce různé odborné akce a od roku 1998 celostátní konference. Od loňského roku je též sdružení spolu s Městem Karlovy Vary organizátorem mezinárodního salonu lázeňství.

V roce 1997 jsme se stali přidruženými členy Evropského svazu lázní.

Účastníme se i řady výstav a veletrhů, například Holiday World, Regiontour a v loňském roce sdružení zajišťovalo expozici lázeňství v pavilonu České republiky na světové výstavě EXPO v Hannoveru.

Ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví - Českým inspektorátem lázní se podařilo udržet lázeňství jako součást zdravotní péče hrazené ze zdravotního pojištění a po několika letech prosadit nový, tzv. lázeňský zákon.

Ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj byla několikaletá práce dovršena vytvořením nového dotačního titulu na podporu cestovního ruchu pro rozvoj lázeňství.

To jsou jen některé výsledky mnohaleté práce v rámci činnosti našeho Sdružení lázeňských míst ČR.

Lázeňství již bylo u nás nazváno, a to tuším ústy prezidenta Svazu léčebných lázní MUDr. Salamanczuka, rodinným drahokamem.

Rodina lázeňských míst se deset let o lázeňství starala s péčí, která zasluhuje uznání. Věřím, společně s Vámi, že tomu tak bude i nadále, aby rozvinuté a moderní lázeňství jako rodinný klenot bylo dědictvím generací příštích.

Však činnost jakékoliv skupiny má své výsledky jedině tehdy, když je podpořena mnohými jednotlivci.

Proto mi, vážení hosté, dovoluji, abych vás seznámil s váženými a milými osobnostmi, které se sdružením spolupracovaly nejvíce.

Prosím, aby na pódium přišel:

Ing. Václav Němec

Za osobní angažovanost při založení SLM ČR.

Ing. Jiří Šustek

Za osobní iniciativu při vedení SLM ČR a za vytvoření výborných osobních vztahů ve SLM ČR.

Dr. Reinhard Petry / (Joachim Lieber) - Evropský svaz lázní

Za obětavou účast na akcích SLM a za udržování kontaktů evropského a českého lázeňství.

Prof. Ing. Jaromír Císař, CSc.

Za moudře promyšlenou přípravu "Státního programu na rozvoj a regeneraci lázeňství".

Ing. Petr Lachnit, CSc. - ministr pro místní rozvoj ČR

Za osobní angažovanost, která byla spojena i s osobní odvahou prosadit ve vládě "Státní program podpory rozvoje Cestovního ruchu na rozvoj a regeneraci lázeňství".

PhDr. Vladimír Špidla - místopředseda Vlády ČR, ministr práce a sociálních věcí ČR

Za dlouholetou podporu lázeňství jako pevné součásti zdravotní péče.

MUDr. Zuzana Roithová, MBA - senátorka

Za velmi citlivý a uvážlivý přístup při řešení problematiky lázeňství při zastávaných vládních a parlamentních funkcích.

Pavel Lang - poslanec

Za mnohdy osamocené prosazování zájmů lázeňství v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

JUDr. Čestmír Sajda, MBA - náměstek ministra pro místní rozvoj

Jako výkonného zástupce ministra, za osobní přístup k realizaci "Státního programu podpory rozvoje Cestovního ruchu na rozvoj a regeneraci lázeňství".

Ing. Martin Keprta - ředitel Českého inspektorátu lázní

Za vřelý vztah ke SLM ČR a za udržení lázeňství jako součásti zdravotní péče a za zpracování a dotvoření nového "lázeňského zákona".

Ing. Jiřina Musílková - ředitelka Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR

Za respektování potřeb lázeňské péče v rámci zdravotního pojištění.

Ing. Karel Nejdí - ředitel České centrály cestovního ruchu

Za dlouholetou konstantní podporu českého lázeňství a SLM obzvláště.

Ing. Marie Vitáková

Jako ředitelce odboru koncepce rozvoje cestovního ruchu, za přípravu programu rozvoje a regenerace lázeňství a za dlouholetou vřelou spolupráci a vnímání lázeňství jako priority v cestovním ruchu v ČR.

PhDr. Blažena Křížová

Za několikaletou podporu aktivit SLM ČR a za obětavou práci při realizaci programu podpory.

RNDr. Jiří Schlanger - předseda Odborového svazu zdravotníků a sociální péče

Za několikaletou vřelou spolupráci se SLM ČR a za jeho vnímání lázeňství v oblasti zdravotní péče.

MUDr. Roman Salamanczuk - předseda Svazu léčebných lázní ČR

Jako nestorovi Svazu léčených lázní za vzájemnou spolupráci a reprezentaci českého lázeňství v evropském prostoru.

Ing. Jiří Milský – generální ředitel Imperial a.s. Karlovy Vary

Za příkladný přístup podnikatele ke spolupráci se SLM ČR.

Ing. Oldřich Holý

Za osobní nasazení pro práci v SLM ČR a zajištění spolupráce s největšími českými lázněmi Karlovými Vary.

Vážené dámy a pánové,

určitě je celá řada dalších, kteří velmi vycházeli vstříc při práci SLM ČR. Já jim velmi a velmi děkuji a za SLM slibuji, že jejich zájem a podpora českého lázeňství

nepadá na neúrodnou půdu a věřím, že po století opěvovaná sláva českých lázní bude i v 21. století větší a větší.

Děkuji Vám za pozornost .